

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemaj:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaja vsak dan svojo izvedbo modela in pravnika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 15—
četrt leta 6-50	četrt leta 7-50
na mesec 2-30	na mesec 3—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Zmešnjave, atentati in krize.

Dunaj, 15. januarja.

Položaj v parlamentu je zamočan in kritičen. Vse je zmešano in nikdo ne ve, kako se stvari zasučejo jutri, pojutranjem in ali bo parlament odgojen, zaključen ali razpuščen. Da bi mogel državni zbor po današnjih dogodkih in po razpoloženju, ki je zavladalo med strankami še dalje uspešno delovati, ni verjetno. Današnji dan je pač pokazal, da je usoda avstrijskega parlamentarizma v rokah strank, katerim je lastni interes suprema lex, ustavna ideja le zato dobra, dokler jo lahko izrabljajo v svojo korist. V teh razmerah si morajo baš prijatelji parlamentarizma reči: Boljše nobene zbornice, kakor pa tako!

V zbornici imamo sedaj dve obstrukciji. Češka radikalna opozicija razbija po proračunskem odseku, v plenumu pa so zavijali krščanski socialci svoje kole, da potolčejo — kompromis mešane komisije v zadevi osebno - dohodninskega davka.

Stranke večine se glede tega kompromisa gotovo ne nahajajo v prijetnem položaju. Njihova oportunistična (po tedanji situaciji seveda potrebna) taktika se je slabo obnesla. Koalicija gosposke zbornice, opozicije iz posl. zbornice in vlade jih je pustila na cedilu. Obveljalo ni to, kar so v parlamentu stranke večine sklenile, temveč skoraj vse, kar je opozicija zahtevala. To je za večino silno neprijetno in zlasti socialna demokracija ima dobro agitacijsko orodje v rokah. — Delegati zbornice večine so sicer skušali v mešani komisiji popraviti, kar se je dozdevno popraviti dalo ter so kakor eden mož glasovali za znani kompromis. — S tem pa so storili (ako govorimo z njihovega stališča) le novo napačno taktično pogreško, ker so se pridružili sklepu, katerega politične konsekvence so morale tudi nje same občutno zadeti. Danes (seveda prepozno) spoznavajo ti krogi, da bi se zastopniki večine bili morali dati v mešani komisiji preglasovati in tako izzvati »koalicijo sodrugov

grofa Nostiza, grofa Stürgkha, Seitzza in Diamanda» — koalicijo, ki bi bila na marsikateri strani delovala, kakor bomba in ustvarila za večinske stranke položaj, v katerem bi bile lahko nastopile kot rešiteljice finančne reforme in parlamenta. Toda tempa passati. Delegati večine so soglasno pristali na kompromis, odobraval so vsako posamezno določbo sklenjenega sporazuma in strankam sedaj ne preostaja drugega, kakor ratificirati besedo svojih pooblaščenec.

Kar je bilo v ponedeljek donosi strankam večine prav, to danes ne more biti atentat na meščanske sloje in njih parlamentarne zastopnike. To je namreč geslo, katerega so vrgli snoči krščanski socialci v javnost. Gosposka zbornica in socialni demokrati hočejo oropati meščanstvo, ker so zvišali davčne stavke na dohodke med 1800 in 10.000 K! To je nesprejemljivo, nezdružljivo z našo vestjo! Vsaj najskromnejši meščanski sloji morajo biti prosti zvišanja!

Napram temu krik nam je le konstatirati, da je po kompromisu določeno zvišanje davka za širše meščanske sloje pravzaprav precej malenkostno ter znaša pri letnih dohodkih 3200 K le 80 vinarjev. V resnici ne gre krščanskim socialcem za račune meščanskih domačin, temveč za račune dunajskih volilnih imenikov. Opozarjali smo že, da bo imela reforma osebno - dohodninskega davka za posledico znatne spremembe v strukturi političnih volilnih zborov. Dunajski krščanski socialci so si kmalu zračunali, kaj to za nje pomeni. Zaradi 40 vinarjev zvišane davka jim grozi izguba celega tretjega občinsko - volilnega razreda na Dunaju. V III. dunajski volilni razred spadajo oni, ki plačajo več kakor 20 kron direktnega davka. Po sedanjem davčnem sistemu so volili v III. dunajskem razredu šele oni, katerih dohodki so presegali 2200 K, po novem tarifu pa bi bili v istem razredu že volilci oni, ki imajo le 2000 K dohodkov. Krščansko socialni volilni aritmetiki so izračunali, da je teh volilcev 18 do 20.000, ki so — o groza — po večini socialni demokrati. Od tod kričanje o atentatu, od

tod grožnje proti kompromisu in najneverjetnejši načrti, kako bi se dalo še v zadnjem trenutku drugače napraviti. Toda stvar je ta, da zamočan položaj kompromis sprejeti ali odkloniti, ne more pa ga spremeniti, ker gre za sporazumni dogovor obeh zbornic. Krščanski socialci imajo sedaj mnogo korajžje, zdi se jim, da so se zopet ojačili in da so preboleli katastrofo junijskih volitev. Radi bi razpust zbornice. Ako se jim fronda proti kompromisu, v kateri zastavljajo vse svoje sile (župan Weisskirchner je bil baje celo pri cesarju!) ponesreči, potem je računati, da postanejo opozicionarci in da kot taki storijo vse kar bi moglo razmere v parlamentu še bolj zmešati. Ostale stranke večine si ne vedo svetovati in so poskusile navezati z gosposko zbornico celo nova pogajanja, ali bi se ne dal kompromis morda le nekoliko preduргачiti. Toda voditelji gosposke zbornice so rekli ne!

Krščanski socialci so svoje želje konkretizirali v predlog, da naj ostane na dohodke od 1600 K do 4800 K stari davek. Stranke se ne upajo postaviti na stališče, da spreminjalni predlogi niso dopustni in krščanski socialci računajo, da ne bodo imele poguma zavrniti »popularnega« predloga. Ta spekulacija ni slaba in ako pride krščansko socialni predlog poprej na glasovanje, kakor pa kompromisni predlog mešane komisije, potem bo skoraj gotovo sprejet. Radi spora, o katerem predlogu se naj poprej glasuje, je bila današnja plenarna seja predčasno zaključena in se bo prihodnja vršila šele v soboto. Socialni demokrati skušajo rešiti situacijo z demonstrativnimi sklepi, da bodo glasovali za kompromis. Ti sklepi naj vplivajo na druge stranke.

Češke radikalne stranke so razbile danes budgetni odsek. Storile so to v jezi nad postopanjem zborničnega predsednika, ki je z naglim zaključenjem plenarne seje contra bonos mores (kakor trdijo) onemogočil, da bi bili obstrukcionisti plenarno sejo »nekoliko zavlekli«, vsaj toliko, da bi se njihov od 10urnega ponočnega govora utrjeni govornik v pror. odseku posl. Prošek nekoliko najedel in naspal. Postopa-

nje obstrukcionistov pa se ne da odobravati, niti upravičevati. Odseka namreč niso razbili njegovi člani, temveč poslanci - poslušalci. To je ravno tako, kakor da bi bilo publiki na galeriji dovoljeno razbiti seje parlamenta. Brahijalna sila, divji prizori, neokusno zabavljanje in odurne žalitve tudi obstrukciji niso dovoljene. Razburjenje je tako veliko, da se načelnik ni upal sklicati prihodnje seje, niti za danes, niti za jutri. Vršila se bo šele v soboto.

V teh razmerah, ki so tako brezupne in žalostne, morajo tudi naj-ognjeviteljši optimisti priznati: parlament pada nevzdržno, da, padel je že tako globoko, da nastaja vprašanje: Čemu še te dunajske komedije?

Hrvaški sabor.

V predvčerajšnji seji hrvaškega sabora je kot zadnji govoril poslanec dr. Šilović, znani vseučiliški profesor. Njegov govor, ki se je dotaknil raznih perečih vprašanj, je bil zanimiv in poučen obenem. Njegova trditev, da se za ljudsko vzgojo in izobrazbo na Hrvaškem premalo stori, je docela resnična. Dr. Šilović je govoril tudi o analfabetih in o sredstvih, kako bi se najlažje in najuspešneje dalo boriti proti analfabetizmu. Njegov nasvet v tem oziru je originalen, a obenem vreden tudi vsega uvaževanja. Dr. Šilović je namreč mnenja, da bi se proti analfabetizmu lahko mnogo storilo, ako bi se pametno vpreglo v to delo učeno mladi in inteligenco. Za to nasvetuje, da bi se dijaške ustanove podeljevale samo pod pogojem, da se dotičniki zavežejo, da bodo določeno število analfabetov v določenem roku naučili čitati in pisati. Razen tega bi naj naučna uprava razpisala posebne nagrade za tiste, ki se izkažejo, da so v gotovem roku naučili določeno število nepismenih ljudi branja in pisanja.

To so nasveti, ki so vredni, da bi se o njih razmišljalo ne samo na Hrvaškem, marveč tudi pri nas. Dasi stojimo pri nas glede ljudske izobrazbe nesporno na dokaj višji stopnji, vendar bi ne škodovalo, ako

bi se tudi pri nas posvečalo več pozornosti vprašanju, ki ga je v hrvaškem saboru načel poslanec dr. Šilović.

Včerajšnja seja hrvaškega sabora se je pričela ob 11. dopoldne. Predsedoval je drugi podpredsednik dr. Edo Lukinić. Nadaljevala se je indomitna debata. Kot prvi je govoril bivši starostni predsednik Marko Mileusnić, pristaš Starčevićeve stranke prava. Človek bi mislil, da je Hrvat najčistejšega kova, torej katolik. Toda Mileusnić je pravoslaven Hrvat, torej pravzaprav, kakor se navadno pravi, — Srb.

Vkljub temu je mož, kar se zdi skoraj nezdružljivo Starčevićanec, pravaš in je kot tak protestiral proti temu, da je imel hrvaški sabor v sredo — na pravoslavno novo leto — sejo.

Srbski poslanci proti temu niso protestirali, bil je torej »pravaš« Mileusnić bolj — srbski, kakor Srbi sami.

Tekom svojega govora je Mileusnić omenil tudi bivšega kraljevskega komisarja Cuvaja. Pri tem imenu je vzkliknil: »Oprostite, gospod predsednik, da sem izgovoril to ime. V bodoče bo moral vsakdo plačati 20 K za hrvaške šole, ki bo rabil to ime.« Tekom nadaljnjih izjavljanj je govornik znova rabil Cuvajevo ime. Takoj se je oglasil kor poslanec: »Zapadli ste z globo, 20 K za hrvaške šole!«

Mileusnić je vzel listino iz žepa ter res izročil 20kronski bankovec dr. Poliću za hrvaške šole.

Koncem svojega govora je Mileusnić izjavil: Jaz dam vse svoje poslanske dijete za hrvaške šole. Zato predlagam, naj poslanci hrv.-srbske koalicije vsaj polovico svojih štipendij dajo v isto svrhu. Ako bo ta moj predlog sprejet, bom tudi jaz glasoval za indemitno.

Za Mileusnićem je govoril posl. dr. Ivan Ribar, pristaš hrv.-srbske koalicije. Govornik je naglašal, da koalicija ni ničesar žrtvovala od svojega programa, ko je sklenila sporazum z baronom Skerleczem in grofom Tiszo. Ta sporazum je samo etapa v borbi za neodvisnost Hrvaške.

LISTEK.

V zarji trpljenja.

F. K.

(Dalje.)

Ko je zarja petega dne prisvetila skozi težke gardine, je ležal Tomej na postelji, strit in uničen in poskušal spati. Bil je že tako slab, da so se mu tresle roke in noge in pred očmi so mu plesali črni kolobarji. A spanec mu ni hotel zatisniti pekoče oči. Počasi se je vzravnaval pokonci. Po cellem telesu je čutil topo, žarečo bolečino, kakor bi se žerjavica pretakala po njegovih žilah. Bloden smehljaj mu je obkrožal razžgana ustna.

»Poginem.«
Strah ga je bilo te misli, a stala je pred njim, neizprosna in trda, in mu bila v obraz. Njegova duša je kričala v silnem vprašanju, a odgovora ni bilo od nikoder.

»Torej to je življenje? Kolos, je dejal Maškov. Sel bo preko mene. Zakaj? Saj sem mu vendar vse dal, poslednji vinar sem mu zagnal v žrelo in zdaj hoče še mojo kri. Mene samega hoče.«

Planil je pokonci in se preplašeno oziral po sobi. Zdelo se mu je, da se mora nekaj zgoditi, da mora priti tisti, ki ga hoče ubiti. Bilo ga je nenkrat strah samote in zapuščenosti.

Ven na cesto je hotel, pa ni mogel. V temnem pričakovanju je ždel na postelji, oči uprte v steno in čakal.

Zunaj so se začeli koraki. Tomej je prislunil. Kakor blisk mu je up prešinil dušo in že je videl moža, ki mu podaja rešitev. V hipu se mu je zablskal pred očmi denar in kakor v daljni megli je ugledal hleb kruha. Domišljija je ustvarila vonj in Tomej ga je čisto natančno čutil v nosu, kako ga je prijetno ščegetal in mu podžigal poželjenje. V nervozni hitrici in novi moči je planil iz postelje in se zagnal proti vratom.

»Rešitev! O, dajte mi kruha! Kruha!«

Poltiho so šepetale njegove ustnice, a on je mislil, da kriči na vse grlo, da ga morajo slišati vsi ljudje. Tresoč se po vsem telesu, je stal sredi sobe, s stisnjenimi pestmi in z očmi, bleščečimi se v blaznem hrepenjenju. Z divjo silo je srkal opojni duh kruha v se in čakal. Koraki so se približali vratom in se zopet polagoma izgubili v drugem nadstropju. Tomej prvi hip ni razumel, kaj se je zgodilo. Zdelo se mu je sploh nekaj nemogočega, da dotičnik ni potrkal na njegova vrata. Ko pa je odmev korakov popolnoma zamrl, tedaj je z dvojno silo navalila nanj prejšnja slabost. Divji ples nerazločenih postav je v megleni prosojnosti oslepil njegov pogled, vsa soba se je zavrtela pred njim in zgrudil se je na kolena:
»Mati, moja mati!«

Hropeči klic je odmeval po sobi, a nikogar ni bilo, da bi se odzval. Tišina je vladala vseokrog, le gori iz ceste se je čul šum in ropot vozov.

Tomej je položil glavo na roke in pomislil.

»Da, to je tisti težki boj, o katerem je govoril Maškov. Saj čutim pest nasprotnika, ki me je udarila v sredo čela in me vrgla ob tla. Zdaj je treba moči, samo neizprosne moči in gotovo zmago.«

Beseda zmaga ga je prešinila z neznano slastjo. Vsak človek se boji poraza, ker je egoist in ga bi bilo sram pred samim seboj. Hoče se mu zmag, silnih zmag, ki zadovoljijo njegovo dušo. Kdor pade, je osramočen, ker je brez moči in ni več zmožen za boj. Vsak pa se smatra za moža, ki bi strl svet, ako bi bilo mogoče.

In Tomej je nenadoma zakoprnel po zmagi, ker se je bal samega sebe. Že se je videl ovitega z rdečim praporom, kakor kralja, a komaj je zasnal, ga je že vrgla ob tla neizprosna sila resnice.

»S kom biješ boj, Tomej?«

Zavedel se je. Bridkost spoznanja je kanila v njegovo dušo in zbal se je. Hotel je laži, da preslepi samega sebe. Spoznal je, da je bil že tisti prvi hip poražen, ko je vrgel zadnji vinar od sebe in da je on kriv lastnega pogina, a verjeti ni hotel. Saj v tem ni tičalo nikako veličanstvo, nobena moč. Bilo je tako majhno to golo dejstvo, da se ne bo-

juje, pač pa poginja od lastne pesti, da ga je z nasmehom prezrl.

»S kom bjem boj? Maškov je dejal, da se borimo z življenjem vsi tisti, ki smo ga redili. Saj dobro vem, četudi nasprotnika ne vidim. Ko se je Jakob vračal iz tujine nazaj v svojo deželo, tedaj se je celo noč boril z nevidno močjo. Šele zjutraj je spoznal, da se je tepel z božanstvom. In jaz sem, kakor Jakob tisti čas; borim se z neznanecem, a slutim ga in čutim, da je tista sila, ki redi bakanal teh cest. In ako zmagam...«

Tomej je odprl oči. Pogledal je okoli sebe in zdelo se mu je, da je v sobi komaj prosojen mrak. Razločil ni predmetov pohištva, le divan je videl v jasnih obrisih in na njem je uzrl človeka. Prestrašen se je vspel pokonci, napejal oči, a zastoj. Na divanu je sedel gol človek in čisto natančno se je črtalo iz polmraka njegovo silno telo. Mišičasto roko je tiščal v brado in njegove oči, sijoče v posebnem zanosu in moči, so strmele naravnost v Tomeja. Le-ta je vztrepetal.

»Kdo si?«

Oni na divanu se ni ganil in ni izpregovoril. Tomej se je pridrsal počasi v bližino divana.

»Kdo si ti, ki si me pestil v težki uri? Videl si me, kako sem pal in si prišel. Kdo si?«

Prislunil je. Videl je, kako so se zganile neznanove ustnice in čul je tih, komaj slišen šepet:

»Ne sanjaj!«

»Moje misli niso bile sanje. Meni se hoče boja in ne pogina.«

»Sanjal si in v sanjah pogineš.«

»Ne poraza!«

»O božanstvu si sanjal in o boju. Misliš si, da si Jakob, ker nočeš resnice. A boga ni v tvoji okolici, ker si izvržen in poginu prodan. Ne bojuj se s samim seboj! Ozri se v življenje.«

»Katera mati je rodila tvoje telo in katera zemlja ti je udihnila to dušo? Kdo si, da mi govoriš, kakor prerok iz davnih dni?«

Neznanec se je zaničljivo nasmehljal.

»O proroških besedah govoriš, ker ne poznaš krvi in solza. Vstani zdaj in pojdi in zagrizi se tja v hladni kamen, da ti zaškrpijejo zobne in ti kri zalije grlo. Tam je tvoj kruh in v solzah je tvoj sen. Imel si mladost, pa si jo prodal, ker nisi umel klica trpljenja. Kaj si sedaj? Ako greš na cesto in izpiješ svoje prokletstvo in svojo bedo med ljudi, se ti bodo smejali. Ob tla bi te vrgla pest prevare in preko tebe bi šla pot drugih.«

Tomej je pomislil. Zdelo se mu je, da mu neznanec očita vse njegovo življenje in bilo ga je sram. Vstal je in s povešenimi očmi se je zgrudil na stol pri mizi. Tuji gost pa je govoril dalje in njegove besede so kakor mrzlo jeklo bile na tilnik kesajočega se Tomeja.

(Dalje prihodnjik.)

V nadaljnjem govoru je zahteval reformo tiskovnega zakona ter poudarjal potrebo hrvaško-srbskega narodnega edinstva.

V popoldanski seji je govoril Starčevićanec dr. Ante Pavelić.

Bosanski sabor.

Z Dunaja poročajo, da se izraža podpredsednik bosanskega sabora dr. Dimović o zasedanju bosanskega sabora sledeče: Sabor se bo najprej bavil z izpremembo in popolnitvijo kazenskega zakonika in kazensko-pravnega reda. Uvede naj se takozvana pogodba obsodba. Nato se bo vršila debata o proračunu za prvo polovico leta 1914., ker se vpelje tudi v Bosni budgetiranje od 1. julija do 1. junija prihodnjega leta. Za to debato bo treba najbrže kakih 14 dni. Potem pridejo na vrsto investicijske predloge glede zgradb cest, vodnih del, melioracij i. dr. Eno glavnih del pa bo olajšanje plačevanja obresti odkupa kmetov. — Kakor poročajo »Novosti« iz Sarajeva, se bodo izvršile pri bosanski deželni vladi velike izpremembe. Zatrjuje se, da bo imenovan Nikola Mandić za namestnika deželnega šefa, šef justične uprave pa bo Srb dr. Dimović, za kultaš mohamedanec Bašagić, za računski dvor Hrvat dr. Sumarić in za železnice Srb dr. Simić.

Albanske homatije.

Izmail Kemal je demisioniral. To sicer ni pravi izraz, nikdo ni pozval Izmaila Kemala k vladi, nikomur je ni mogel dati nazaj. Izmail Kemal je samo rekel: Jaz se ne grem več ministrskega predsednika! in stvar je bila napravljena. Samo formalno je sporočil mednarodni komisiji, da naj zdaj ona gleda, kako bo izhajala, pa tudi to ni bilo treba, saj bi bila že itak prisiljena gledati na to, da ubrani vsaj svojo lastno kožo. Če pravijo brzojavke, da je kontrolna komisija le pod gotovimi pogoji sprejela vlado, je tudi to samo fraza, ki ničesar ne pomeni. Kaj bo zdaj storila ta komisija? Na Dunaju pravijo, da bo imenovala gubernatorja, govori se, da bo gubernator polkovnik Weele, ki je poveljnik orožništva. Menda je tudi to precej brezpomembno, kdo bo gubernator, opravi ne bo nobeden ničesar in nobeden ne bo imel prav nobenega vpliva na Albance. Kakor rep kometu, se je tudi že princ Wiedu pridružil več takozvanih albanskih veljakov, med njimi ni zadnji odposlanec provizorične vlade Filip Noga, ki princu Wiedu kadi z vsemi kadilnicami in gre v svoji priljubljenosti tako daleč, da mu pravi, kako strahno radi ga imajo Albanci, kako željno ga pričakujejo, njega, rešenika, osvoboditelja, regeneratorja, soterja, salvatorja itd. On sam da ima v Albaniji vpliv, kaj Izmail Kemal, kaj Prenk, kaj Esad in Izet paša, Bekir, Fikri, Vlora! Sami Wied in še Viljem po vrhu, to je za Albance. Ne pojmljivo je samo, da princ Wied ni že zdavnaj v Draču, če bi njegov prihod na mah pomiril celo deželo. Saj lahko zopet odstopi, če mu vesele ne dajo gaže, kdo se bo dal tudi zmerjati za par borih grošev za kneza? Saj dvorno gledališče z baletom in take stvari bi mu garantirali, morda bi potem šlo. Pa vesele do zdaj o tem še ne marajo ničesar slišati. Bo pa čakal, da bo v Albaniji stalo vse na glavi, potem mu bodo morda dovolili, kar zahteva. Za enkrat pa so stvari v Albaniji tako nejasne, da je treba res prav bistrih glav, če se hoče vlada vsaj spoznati v teh homatijah. Izmail Kemal pravi, da je za Wieda, Esad paša pravi isto in drug doži drugega, da je za Izet pašo. Provizorična vlada pravi, da sta Kemal in Esad dogovorjena in vendar si ležita oba v lasih in bo Esad v kratkem prepočil vse Kemalovce iz Elhasana. »Neue Freie Presse« priobčuje zopet razgovor z Esad pašo, ki je baje povedal, da ga je hotel Bekir pregovoriti za vstajo v prilog Izmail Kemal. »Jaz pa,« pravi Esad, »stojim zvesto na strani princa Wieda.« Nato je Bekir aga odpotoval v Valono in stopil v zvezo z Izmailom Kemalom, ki je imenoval za podpredsednika provizorične vlade Prenk pašo. Kemal je hotel odpotovati v Evropo in takoj nato naj bi bila izbruhnila revolucija, za kar naj bi bil nosil odgovornost Prenk paša. Kaj pa bo storila sedanja mednarodna vlada? Edino to je skoraj gotovo, da bo v Valoni obesila Bekir ago in vse one, ki so bili zapleteni v zaroto. Gotovo pa je tudi, da si bo dala s tem sama vrv okoli vratu, ki jo bodo Albanci samo potegnili, pa bodo pomoleli vsi jezike iz ust. Ker uvidevali to možnost, imajo tudi pred Valono pripravljene svoje barke, potem bo morda konec mednarodne komedije.

Egejski otoki.

Iz Londona poročajo, da soglašajo odgovori držav trojeve s predlogom sira Edvarda Greya ter priznavajo Egejske otoke, ki jih je zasedla Grška, izvzemši otoka Imbros in Tenedos. Grška Nota zahteva razen teh dveh otokov tudi še otok Castellorizo za Turčijo. Pogoj za to priznanje pa je, da izprazni Grška dne 18. januarja Epir. Kar se tiče otokov, ki jih ima zasedena Italija, pravi nota, da tvorijo posebno vprašanje, samo Italija pravi, da bo te otoke vrnila Turčiji, kakor hitro bo ta izpolnila pogoje miru v Lausani.

Stajersko.

Iz Celja. Vsem društvom, ki goje dramatiko, se naznanja, da je sestanek istih 18. t. m. ob 2. popoldne v reči sobi Narodnega doma. Predava g. nadrevident Kežar iz Maribora: »O sklepih občnega zbora Zveze dramatičnih društev.« — Na to slučajnosti. Ker je to predavanje važno — upamo obilne udeležbe. Vabljeni so tudi ona društva, ki pomotoma morda niso dobila vabila. — Dramatično društvo v Celju.

Iz Celja. 18. januarja priredi naše dramatično društvo svojo šesto predstavo in sicer Herman Sudermannovo »Čast«, dramo v 4 dejanjih. — To pot se predstavi Sudermann prvič našemu občinstvu. — Zatorej upamo velike udeležbe. Predprodaja vstopnic pri tvrdki Goričar & Leskovšek.

Iz Celja. Včeraj in danes (v četrtek) neprestano sneži. Včeraj je bilo 7° C pod ničlo.

Telovadno društvo »Sokol« v Zalcu ima svoj redni občni zbor dne 18. januarja 1914 ob 3. popoldne v dvorani gospe Hausenbichlerjeve.

Iz Grobelnega poročajo: V torek se je na tukajšnji postaji težko ponesrečil železniški sprevodnik Martin Fabian. Tri meterske stote težek sod mu je padel na desno nogo in mu jo zmečkal. Ponesrečenca so spravili v Maribor.

Predavanje v Mariboru. Pišejo nam: V nedeljo, dne 18. januarja ob 8. zvečer bo predaval v mali dvorani »Narodnega doma« zdravnik gospod dr. I. Turšič. Predmet njegovega predavanja je prva pomoč v nezgodah. O tej stvari je gosp. predavatelj govoril že meseca decembra l. l. — Ker je takrat njegovo predavanje izredno zanimalo številne poslušalce, se je odločil gospod doktor na občo prošnjo, da svoje takratno predavanje ponovi, oziroma nadaljuje. Povedal bo mnogo novega in poučnega, kako je ravhati s ponesrečencem v slučaju nezgode, dokler pride zdravniška pomoč. — Vstop je, kakor pri vseh teh pravadanjih, vsakomur prost.

Mariborske podružnice Ciril-Methodove družbe (moška, ženska, železničarska) imajo svoj redni občni zbor v torek, dne 20. prosinca 1914 ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Slovenec, Slovenci! Vaša narodna čast zahteva, da se udeležite zborovanja v velikem številu. Da z besedo in z dejanjem podprete odbojnost in odbojnost v njih obrambnem delovanju. Pridite v znatnem številu, da bodo našli dosti odmeva vsi novi načrti, vse nove ideje, ki se bodo sprožile na letošnjem občnem zboru.

Iz Maribora. Leto 1914. smo pričeli jako živahno. Na Silvestrov večer so priredila vsa narodna društva skupen varieté s pevskimi in glasbenimi točkami, komičnimi prizori, tremi skupinami Sokola (članov in članic), burko »Srečno novo leto« in krasno alegorijo. Prireditve je izborni uspeh ob polni dvorani. — Dramatično društvo je vpriporilo na treh kraljev dan veseligr »Dva srečna dneva«. Veseligr ni enotna, vendar pa obsega toliko šaljivih momentov in obratov, da občinstvo ob dobri vpriporitvi ni hudo čutilo njenih notranjih hib. Vloge so bile srečno razdeljene in dobro naščudirane. — V »Slovanski Čitalnici« je oživel zopet »Streliški klub«, ki zbira svoje člane vsak torek v čitalničnih prostorih na družabno zabavo. — Podružnica Zveze slovenskih železničarjev v Mariboru je zborovala 4. t. m. ob veliki udeležbi. Podružnica šteje nad 230 članov. — Osnovala se je podružnica Narodno - socialne zveze. — Enketa je sklenila prirediti, dne 22. sušca slavnost v spomin 500letnice zadnjega ustoličenja koroških vojvod. Slavnost se bo vršila v velikem obsegu s sodelovanjem vseh narodnih društev.

Iz Gradca nam pišejo: Poročamo vam o občnem zboru društva »Domovine«, ki se je vršil 11. t. m. v društvenih in gostilniških prostorih »zur grossen Bierquelle« z obi-

čajnim sporedom. Tokrat se je pokazalo, da naše društvo lepo napreduje. Prostorji so bili vsi napolnjeni in vse je bilo navdušeno, kar je dokaz, da se pri nas v Gradcu vedno bolj širi narodna zavest. O. Lesničar iz Celja nam je v jedrnatih in krasnih besedah razložil pomen in namen »Zveze narodnih društev« in važnost narodnega dela med ljudstvom. Prav iz srca se zahvaljujemo g. Lesničarju, da nas je obiskal in nas razveselil s svojim predavanjem. Pri volitvah je izjavil dosedanj predstnik g. Rudolf Stegmüller, da ne more več prevzeti eventulne izvolitve. Odložil je predsedništvo, katero je opravljal dve leti in to v času, ko se je moralo društvo boriti za svoj obstoj, ko so ga zagrozi i pogoltniti nasprotniki. S četico zvestih tovarišev se je boril Rudolf Stegmüller neustrašeno, dokler ni zmagal. In zmagal je. V priznanje njegovih zaslug je podpredsednik Kohne predlagal, naj se ga izvoli za častnega člana. Zborovalci so ta predlog sprejeli z navdušenimi klici. Nato se je občni zbor končal.

Roroško.

Pomanjkanje vode v Celovcu. K temu včerajšnjemu poročilu se nam poroča, da je izdal župan vožigled vodne krize, ki je nastopila tako nenadoma, oglaš meščanom glede štedenja vode. Glasom tega oglasa morajo zapreti posestniki vse kopalnice in izpiralnike na stranišjih. Odprti se morajo vsi vodovodi in štediti se mora z vodo na vse možne načine. Za neizpolnjevanje tega ukaza so določene precej hude kazni. — Prebivalstvo mesta je vsled teh odredb, ki so pisane tako drakonično in brezobzirno, silno ogorčeno. Posestniki, ki so bili primorani priklopiti svoje hiše mestnemu vodovodu, se zgražajo nad tem, da se jim grozi sedaj za porabo plačane vode še kakšen. Obenem se čujejo pritožbe proti mestnemu stavbnemu uradu. (Oba reservoarja sta prazna, kljub temu, dasi se polnita lahko s 1600 litri vode v minuti. Nemogoče je, da bi se izpraznila rezervarji kar čez noč. Biti mora kaka napaka, katero bi se bilo pri vestnem pregledovanju že lahko našlo in odstranilo, s čemer bi bila preprečena ta nepotrebna kriza.

Laški divji lovci. Nedaleč od Pontebe je zasačil lovec dr. Preisa za neko veliko skalo štiri laške divje lovcve. Zaklcal jim je, da naj odlože puške in je nameril na družbo svojo trocevko. Divji lovci so presenečeni vrgli proč puške, eno kozo, enega kozliča in en nahrbtnik. Ker je imel lovec dovolj že tega tovara, je moral laške divje lovcve izpustiti. Ti so jo udrlj proti laški meji. Nedaleč od njih je ugledal lovec tudi dva gonjaka, ki sta tudi pobegnila za lovci.

Drobne vesti. Pri Trstu je zgorlo 18mesečno dete dekla Marije Holdernikove. Mati je pustila dete samo v sobi, poleg postelje pa gorečo svetilko. Ko se je vrnila, je bila postelja v plamenu, dete pa že popolnoma ožgano. — Dne 9. januarja zvečer so našli v St. Petru posestnika Rudola Rieglerja ustreljenega na svojem dvorišču. Mož je bil že mrtev, imel je rano v spodnjem delu telesa. Obdukcija je dognala, da je bil Riegler ustreljen. Dne 14. januarja pa se je javil žandarmeriji neki domačin, ki je priznal, da je ustrelil Rieglerja, in sicer vsled nepredvidnosti. — Trdovraten samomorilec je neki sodar na Šentvidski cesti v Celovcu. Snoči se je že četrtič obesil, pa so ga zopet rešili. Ko so ga spravili k zavesti, je rekel, da se bo že enkrat obesil.

Primorsko.

Solčna Gorica je dobila preteklo sredo dopoldne tudi belo zimsko odejo. Snega je padlo sicer le par centimetrov, pa vendar toliko, da je oviral tramvajski promet, da brenkljajo fujakerski konji po ulici s kraljici na vratu in da se bo naša nadebuda mladina zopet enkrat lahko počeno nakepala, kar ji napravila nepopisno veselje. — Drsalisce na takozvanem »Hilmeitichu« v Rožni Dolini je tudi dobro obiskano ter nudi slovenskim in italijanskim drsalcem obilo zdrave zabave in prijetnega razvedrila. — Akoravno nimamo posebnega mraza, vendar vsi oni, ki nimajo zakurjene peči, navzlic kosmatim ovratnikom, zimskim rokavicam in copatam le malce prezebajo, tolažeč se, da se nam bliža že ljuba pomlad.

Zima. V Trstu je burja precej ponehala. Prednočnim je divjala najhuje. Dosegla je hitrost do 120 km na uro. Proti jutru je ponehala in je padla tekot dopoldneva na hitrost 42 km na uro.

Obesjeni laški lovci. In napadci. § 305. In narodnostno nasprot-

stvo. — Razveljavljena sodba rovinjskega sodišča. — Dne 6. septembra l. l. sta napadla brata Bartolo in Ivan Coslovich v neki vasi pri Rovinju s pomočjo nekaterih laških pobalnov družbo Hrvatov, članov Ciril - Methodove družbe, ki so šli z razvito zastavo skozi vas. Zaprla sta Hrvatov pot, eden je strgal z droga zastavo, pobalini pa so obmetavali mirno družbo med strašnimi psovkami s kamenjem. Omenjena junaka sta bila obtožena pred rovinjskim sodiščem pregreška po § 305. (hujskanje k protizakonitim dejanjem) in zaradi zlobne poškodbe tuje lastnine. Rovinjsko sodišče je obtožnica obtožbe pregreška po § 305. oprostilo, češ, da psovke ne tvorijo skupne celote, marveč so padle posamezno in niso zadostovale, da bi nahujskale mimoidoče Hrvate. Kar se tiče obmetavanja s kamenjem, trdi to sodišče, da ne spada sem, ker se izvrši pregrešek po § 305. le z besedami, ne pa tudi z dejanji. — Proti tej oprostitni sodbi se je državni pravdnik pritožil na kasacijsko sodišče. Zastopnik generalne prokurature dvorni svetnik dr. Okretič, se je pridružil v svojem izjavljanju pritožbi. Kasacijsko sodišče je pritožbi ugodilo, razveljavilo sodbo rovinjskega sodišča in obsodilo obtožena brata Coslovich tudi zaradi pregreška po § 305. in sicer Bartola na 4 tedne in Johana na 2 tedna zapore. V utemeljevanju te sodbe navaja kasacijsko sodišče, da zasramovanje in psovanje obtožencev ni bilo samo zmerno, marveč naravnost zaradi tega uprizarjono, da bi nahujskalo Hrvate. Tudi obmetavanje s kamenjem se mora obsojati po § 305., ker v zakonu ni omejitve, da se izvrši pregrešek po § 305. samo z besedami. — Tako je slavno rovinjsko sodišče zopet enkrat pogorelo.

Boj za Istro. Italijani so končno vendarle opazili in tudi javno priznali, da je njihovo gospodarstvo povsod tako zavoženo, da ni nobena rešitev več mogoča. Udarci, ki so jih doživeli Italijani v zadnjim času v našem Primorju, so bili tako težki in tako uničujoči, da so jih moralno popolnoma ubili, gospodarsko pa silno oslabil, tako da se celo njihovi najnovejši zavezniki Nemci jako slabo izražajo o njihovi gospodarski in politični moči. Priznajo, da so lahejši od Slovanov in da vedno bolj podlegajo. Ti katastrofalni udarci pa so imeli še drug učinek. Slovani so prišli končno do spoznanja, kako se je pospodarilo pod laškimi krmilom z njimi, z njihovimi družinami in z njihovim denarjem. In za kolikor so Italijani v posameznih krajih moralno in gospodarsko padali, skoro za toliko so se dvigali Slovani. Le prav malo je ovrhalo sedaj še njihov vsestranski razvoj tretji faktor, ki se je vsilil v ta domači boj, tujec Nemec. Zato se trudijo Italijani sedaj na vse kriplje, da bi si pomagali iz te zagate. Morda jim zveza z oholimi Nemci že nekoliko preseda. Italijani v Istri so nastopili prvi in se poslužili jako nevarnega sredstva, ki pa ne bo prav nič pomagalo, kakor hitro posvetimo za njihove nove kulise. Mlajši laški elementi, katerim se je zdelo staro laško politično društvo premalo agilno in energično, so ustanovili novo organizacijo pod imenom »Unione Nazionale Istriana«. Tej novi kampanji, ki je naperjena na videz proti staremu laškemu režimu, v resnici pa pomeni le novo, silnejo akcijo proti Slovanom, ki naj pod krinko navideznega nasprotstva proti staremu laškemu režimu zbršije in zakrije stare laške grehe, se je postavila na čelo znani laški nestrpnež koprski odvetnik dr. Bennate, ki je vedno roval proti istrskim Slovincem in Hrvatom. Že to dejstvo nam pove veliko. Še več nam pove resolucija, ki je bila sprejeta na seji izvrševalnega odbora, ki se je vršila v nedeljo v Trstu. V ti resoluciji se protestira proti slabi mestni upravi v Pulju in se zahteva, da uvede deželni odbor strogo preiskavo o prijavljenih nepravilnostih. Obenem pa si pridružuje zborovalci pravico, zahtevati po dovršeni preiskavi vzpostaviti občinske avtonomije. To je hinavščina in zlobno zavita igra, ki si jo upajo razigrati ljudje, ki so štiti preje ta koruptni sistem z vsemi silami. Navidežno ogorčenje proti temu sistemu sedaj, ko je že padel, ko je že obsojen, kaže, da so pograbili ti možje, bržkone sporazumno s starimi grešniki, zadnje rešilno bilko. Kar je bilo, naj se kaznuje in graja, toda končno zahtevamo mi, da se to pozabi in da se nam da zopet v roke krmilo, da lahko nadaljujemo z laškim gospodstvom. Istrski Slovani to dobro uvidevajo in ne bodo šli na ta novi lim laških politikov a la dr. Bennate in drugih.

Trčenje dveh parnikov. V pristanišču na Reki je trčil pri izhodu parnik »Tibor« v parnik »Bagdad«, ki je vozil v pristanišče. Oba parnika sta dobila težke poškodbe in sta ostala v pristanišču.

Trčenje dveh parnikov. V pristanišču na Reki je trčil pri izhodu parnik »Tibor« v parnik »Bagdad«, ki je vozil v pristanišče. Oba parnika sta dobila težke poškodbe in sta ostala v pristanišču.

Drobne vesti. Turški vojak - vjetniki, katere so pripeljali iz Valone, so se odpeljali predvečrajšnjim z Lloydovim parnikom »Praga« v Carigrad. V lazaretu pri Sv. Jerneju so ostali samo trije vojaki, ki so oboleli. — Burja v Trstu in v okolici je povzročila tudi mnogo nesreč. Več oseb je popadalo, pri čemer so dobili več ali manj težke poškodbe. — Zastrupil se je s karbolno kislino 65letni posestnik iz Milj Franc Matterazzi. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je v kratkem umrl. — Sneg je zapadel na Reki. Ljudstvu, posebno mladini je napravil mnogo veselja, pa tudi dosti gorja. Sneg je zamrznil in ljudje, ki niso vajeni takih potov, so padali po mestu kot vreče. Več oseb se je precej nevarno poškodovalo. — Ponesrečen poskus ponesrebe. V prometno banko na Reki je prišel te dni mlad človek in zahteval na ime podjetnika Ivana Rubiniča 3000 kron. Kljub temu, da je imel mož pravilno podpisano pobotnico, se je blagajnik nekoliko obotavljal izplačati zahtevano vsoto, ker je bil pred dobro uro Rubinič sam v banki in je dvignil 3000 K. Ko je videl mladi človek, da se blagajnik obotavlja, je pobegnil iz banke. Do sedaj nimajo o njem še nobenega sledu.

Dnevne vesti.

+ Klerikalce silno jezi, da ne more s tolikim aplombom napovedana deželna revizijska komisija na magistratu ničesar iztakniti, kar bi lahko izbrabili v svoje politične namene. Predno je bila ona famozna komisija poslana na magistrat, je »Slovenec« kričal, da se je na magistratu kradlo in defraudiralo, da so izginili tisočaki, zlasti iz ubožnega zaklada. Na »Slovenecovo« kričanje sicer nihče mnogo ne da, vendar pa je bila vsa slovenska javnost radovedna, kaj bo dognala s tolikim hrupom in vikom napovedana revizijska komisija na magistratu. Vedelo se je sicer, da je ta komisija pravzaprav samo agitacijsko sredstvo za deželnozborske volitve, vendar pa se je splošno pričakovalo, da bo ta komisija našla pred volitvami vsaj eno kost, ob kateri bi lahko vsaj ob času volitev glodali klerikalni volkov. Toda došlo so in prešle deželnozborske volitve, a deželni revizorji še niso, dasi se trudijo in mučijo v potu svojega obraza, izbrskali na magistratu niti ene revne koščice, ki bi jo mogli porabiti in izkoristiti v svoje namene. Tako sta potekla skoro dva meseca in deželni revizorji še vedno rijejo kakor krti po zaprašenih magistratnih aktih in stikajo z vne-mo, ki bi bila vredna boljše stvari, po onem, kar je preje napovedoval z vso gotovostjo »Slovenec«. Izsledujejo defraudacije in tatvine, iščejo tatov in defraudantov, a jih ne najdejo, ker jih sploh ni. S tolikim pričakovanjem in s tolikimi upi vpri-zorjena akcija deželnih kristjanov grozi končati s popolnim fiaskom in s kompletno blamažo tistih propadlih kreatur, ki so govorili o tatovih in defraudantih morda zgolj vsled tega, da bi pozornost javnosti odvrnili od svojih nečednih del in umazanij dejanj. Ti klerikalni stekliši, drugega imena pač ne zaslužio, sedaj kar besne in rjovejo v onemogli jezi, ker so se jim izjalovili načrti, ki so si jih preje zasnovali v svojih britnih in bistrih glavah. In da bi vsaj na zunaj prikriili svoj fiasko in svojo blamažo, so se vrgli sedaj na mestna posojila, na mestne dolgove in jih glodajo kakor gladen pes, če se mu vrže že oglodana kost. Toda s tem kričanjem in gobezdanjem ne bodo nikogar premotili, zakaj povsem nekaj drugega je tatvina in defraudacija in zopet nekaj drugega posojila in dolgovi. »Slovenec« je govoril o tatvinah in defraudacijah in t e mu je treba sedaj dokazati. Z govoritvenjem o dolgovih in posojilih se ne bo izkobal iz jame, ki si jo je sam izkopal. »Slovenec« mora sedaj svoje obdolžitve o neredih, o tatvinah in ponesrebah v mestnem gospodarstvu dokazati, sicer bo ves svet vedel, da je čisto navaden lažnivec, obrekovalac in tat tujce časti! S cenenim zabavljanjem na posojila in dolgove pa se poštenjakovič ne bo izmazal iz nevarnosti, da izreče nad njim upravičeno uničujočo sodbo vsa poštena javnost!

+ »Dva modra z Jutrovega« sta gotovo klerikalna dioskura Kregar in Stefe. Zares škoda, da Ljubljana za ta dva modrijana že preje ni vedela, ker bi sicer prav gotovo ne imela ne samo nobenih dolgov, marveč bi se celo po njenih ulicah kar gnetli s samim suhim zlatom nato-vorjeni osli. Da, Kregar in Stefe, to sta prava tiča! Tema dvema bi bilo treba izročiti v roke mestno gospodarstvo, pa bi bilo mahoma vse v redu in še celo mestni dolgovi bi kar

preko noči izginili, kakor skopni spomladi sneg pod toplimi žarki opoldanskega solca. Poslušajte, ljudje božji, kakšne izredne sposobnosti in visoke zmožnosti imata dva izredna, z najvišjimi duševnimi potenciali se odlikujoča moža! Včerajšnji »Slovenec« piše o teh biserih to-le: »Ljubljanski župan ima dobro plačo, pa kljub tej plači in visokim advokatskim zmožnostim doslej ni bil zmožen spraviti skupaj pravičnega računskega zaključka in proračuna. Kregar in Štefe sta morala skoro vse njegove številke — popravljati in tako spravljati mestno gospodarstvo v red.« — Pasja dlaka! To sta vama genija, ki raseta kakor ponižni vijolici neopaženi za plotom. Čast in slava bogu, da je »Slovenec« nam in Ljubljani v srečo odkril ti skriti vijolici! Ljubljanci, kaj potrebujete sedaj župana in občinski svet, proč z njim, na magistratu pa postavite novi zvezdi — Kregarja in Štefeta, pa bo Ljubljana rešena vseh nadlog in kakor bi trenil bo v redu mestno gospodarstvo!

+ **Junaki za plotom.** Včerajšnji »Slovenec« si je zopet enkrat privoščil dost, na kateri si ni upal več gladiati dlje, kakor sedem polnih let. Natolcuje obč. odbornika Pustoslavca radi »Triglavove« zastave, ki jo je baje svoječasno kot predsednik onega društva zastavil. Ne zdi se nam vredno reagirati na podli napad izza Gostinčarjevega plotu, le to konstatiramo, da je za enak zaplotni napad v »Slovencu« razpravljalo o podtaknjeni aferi oficirski častni sod 27. pehotnega polka in da je posredno prav zaradi istega napada izgubil član »Slovenčevega« uredništva Fran Terseglav oficirsko šaržo ter bil degradiran. To je na razgrete živce »Slovenčeve« gospode tako dobrodejno vplivalo, da si niso upali odpreti ust do včeraj. Gostinčarjev plot jih je zopet ojunail. Toda opozarjamo jih, da tudi taki plotovi niso vselej sigurni, kar lahko pove g. Terseglav, katerega je svoječasno tudi ščitil Žitnikov hrbet, in prav lahko se zgodi, da dobi Štefe ali kdo drugi enako plačilo kakor Terseglav, samo seveda v drugi obliki. Torej junaki na megdan junaški!

+ **Kdo je častnejše zmagal?** Iz Novega mesta se nam poroča: Naši ljubli klerikalčki kar nore samega veselja, da so v pravdi Rosman - Golija »častno zmagali«. To »častno zmagalo« so tudi primerno proslavili pri Štemburju in jo zalivali do ranega jutra. Dr. Dermastija, ki se mu je še opoldne tako mudilo domov, da se je njemu na ljubo popoldanska razprava zdatno preje začela in je radi tega sploh šlo vse bolj na »reše«, takrat ko je bilo treba tudi dejanskega pokazati, da mora res z večernim vlakom domov, ni naenkrat občutil nobene take potrebe več, dasi bi bil prav komudno še lahko prišel na vlak. (Dokazi na razpolago). Pač pa je s svojim na čuden način rešenim klijentom vred začutil potrebo na račun »zmage« v »General - Stabskvarterju« klerikalne generalitete, pri očetu Štemburju do belega dne prekrokat. Dr. Ogrižek, katerega so vzeli za adjutanta seboj, se je v četrtek hvalil, češ, da je bilo toliko pijace, da se zdaj ne ve kako in kdaj je prikolovratil domov. No, če ga to ravno zanima, bi se dobila priča na razpolago, ki bi lahko odgovorila na oboja vprašanja. Velika sreča za g. dr. Ogrižka je bila, da je okoli 3. zjutraj, ko se je vračal od Štemburja domov, močno snežilo. Če je med potjo iskal ravnatelj na ljubli zemljici, to vsled obilega snega ni bilo ravno težko, pa tudi preveč bolelo ni. Ampak k stvari, kar se tiče častne zmage v tej aferi. V tej aferi se je šlo z ozirom na odločno tajeenje nekaterih klerikalnih prič, da Golija ni rabil besed: »Marš ven!« v prvi vrsti za to, da se po nasprotnih pričah dožene resnica. No in ta se je po izpovedbi 20 prič dognala. Kakih 20 prič je z mirno vestjo in pod svojo prisego potrdilo, da je Golija res rabil take besede. Nasprotno pa je le kakih 6-8 klerikalcev to tudi po sodnem dvoru za dokazano smatralo dejstvo pod prisego zatajilo. Kje je ta čast in zmaga? In kje je ta čast in zmaga, če je nasproti 20 pričam in prepričanju sodnega dvora, da je Golija res take besede izustil, vladni koncipist Golija stavil pod svojo službeno prisego svojo trditev, da takih besed ni izrekel? Če je bil g. Golija o svoji nedolžnosti tako prepričan, čemu in komu so veljali njegovi pogosti obiski v Novem mestu v času, ko je ta pravda tekla. Zdj ko skoro z gotovostjo vemo, kako je obtoženec zmagal, nam je še bolj jasno, da je g. župan moralno res »častno zmagal«. On ima na svoji strani vso pošteno mislečo javnost, tudi od strani tistih, ki mu sicer osebno niso naklonjeni. Tudi g. Goliju nihče ne zavidja, da je oproščen. Ampak kako sodijo pošteni ljudje o

tistih klerikalcih, ki so pod svojo prisego odločno zatajili, kar je 20 prič odločno potrdilo?

+ **Obsojeno klerikalno volilno obrekovanje.** Belokranjski klerikalci so se tudi pri zadnjih deželnoobor-skih volitvah pokazali, da so zmožni največje zlobnosti, če upajo z njo škodovati neljubemu jim nasprotnemu kandidatu. Svoječas, kakor znano so to svoje zlato krščansko srce pokazali v slučaju g. Julija Mazelle. Pa jih blamaža, ki so jo doživeli pred novomeško poroto ni še izučila. Kajti tudi to pot so svoj sličen manever poskusili v Metliki, nasproti samostojnemu kandidatu g. Fleišmanu. Ker se jim je ta kandidat v splošni kuriji vendar le nevaren zdel, so mu sklenili z naravnost satansko zlobo na kandidaturi škodovati. Tik pred volitvami so namreč g. Fleišmana obdolžili, goljufije, češ, da je kot podnačelnik ondote posojilnice denar kradel in druge take »čednosti« uganjal. Da s tem svojim obrekovanjem lože operirajo pri volilcih, so nahujskali nekega Antona Reiserja v Metliki, da je s tem obrekovanjem napravil ovadbo na c. kr. državno pravdnštvo v Novem mestu. Nam se je že ob izidu volitev čudno zdelo, da g. Fleišman pri svoji splošni priljubljenosti ni še več glasov dobil. Zdj je prišlo na dan, na kak način so klerikalci toliko glasov dobili. Agitirali so namreč okrog Fleišmanovih pristašev in kazali dokazila, da je g. Fleišman v kazenski preiskavi zaradi goljufije. Obenem so seveda ljudi strašili, češ, nikar ga ne volite, ker tudi če bi bil izvoljen, njegov mandat ne bo potrjen, ker ga bodo zaprli. Na ta način je g. Fleišman zgubil gotovo še čez 400 glasov, če ne še več. Da to ni iz trte zvito, kot bi se klerikalci zdaj radi izmazali, je najlepši dokaz, da je kaplan še pri volilni komisiji rekel: Če bi bil Fleišman izvoljen, na kar pa seveda ni upati, ampak recimo tudi, če bi bil, je ta mandat tako izgubljen, ker je Fleišman v preiskavi in bo bržkone zaradi hudodelstva goljufije obsojen. — Tako nizko je že padlo krščanstvo naših deželnih kristjanov! No, pa kakor v slučaju Mazelle, so se tudi tukaj hudo spekli. Državno pravdnštvo v Novem mestu je dognalo, da je bila ovadba neopravičeno obrekovanje poštenega človeka. Tozadevna preiskava se je ustavila. Sedaj pa je g. Fleišman sulico obrnil. Katoliškega poštenjakoviča, ki pa je najbrže samo žrtev glavnih hujskav v talarju, je prijel in ga tiral pred novomeško okrajno sodišče. Tu je poštenjakovič neopravičeno svojega obrekovanja priznal (ker je moral) in bil le vsled človekoljubnega nastopa g. Fleišmana in dobrega srca g. sodnika samo na 10 dni zapora obsojen. Po obsojbi je g. Fleišmanu v nadaljnjo zadoščenje podpisal izjavo, v kateri preklicuje svoje obdolžitve kot neutemeljene in v kateri se mu že naprej zahvaljuje, da bo g. Fleišman tako dober, da se sam pridruži prošnji še za nižjo kazeno, kakor jo je v takem slučaju že dosti nizko dobil. In to pravijo, da je krščansko od naših deželnih kristjanov!

+ **Šentpeterska duhovščina in »Sokol«.** Tisti časi, ko so služile propovednice po kranjskih cerkvah v razlagi besede božje, so že davno minuli. Danes se glase z onega posvečenega mesta edino le hujskajoči govori politične vsebine s prozornim namenom, da jih izve in primerno honorira prečastni gospod ordinarij. Tendence tistih duhovnikov - vroč-krvnežev je ta, da si mladi kaplan za nagrado svojega političnega delovanja pribori mastno faro, oziroma, da se župniku - grešniku pregledajo marsikaki kosmatih grehi. Dva taka govora smo čuli »na Kraljevo« v šentpeterski cerkvi. Zjutraj je katoliški apologet Podbevšek zamenjal homilijo o epifanijskem evangeliju s poveličevanjem S. L. S. in se v svojem govoru povsod do gorostasne trditve, da »je ta stranka edina katoliška na svetu!« Brr!! Morda je imel tedaj v mislih vzornika iz naše župe, velikega in prečistega kristjana Oražma et consortes?!!! — Popoldne smo pa imeli čast poslušati fajfostra Petriča. Če menite, da nam je naš župni glavar pojasnjeval blagovest o »Razglašenju Gospodovem« in pripovedoval o »sv. Treh Kraljih«, se grozno motite. Za svoj temat si je raje izbral proslavljanje čukarije in grdenje sokolstva. Ko je izsul polno mero bizantinske hvale na glave »Čukov« in ozmerjal poganske »Sokole«, je razvnet viknil: »Kje ste še kdaj videli »Sokole« skupno pod zastavo pri procesiji sv. R. T.? Kje skupno pri sv. maši? Kje skupno pri sv. obhajilu?« Svoje ekspektoracije je zabelil končno še s tem-le ocvirkom: »Sploh ne morem umeti, kako se morejo katoliški kristjani vpisavati v »Sokolska« društva!« — Starem »Sokolu« mi je vskipela kri

vspricho takega govora, ki profanira božji hram in ne morem si kaj, da ne bi kolikor toliko zavrnil infamne izbruhe tega fanatičnega božjega namestnika. V polpreteklem času še smo »Sokoli« pri zletih na deželo prisostvovali maši, pri kateri sta stregla društvena člana v kroju; tedaj smo šteli v svojih vrstah še kaplana Kljuna in dr. Žitnika. Toda rodila se je era Missija - Mahničeva, ki je proglasila narodnost za pogansko in napovedala »Sokolstvu« boj na nož. Prišlo je tako daleč, da je škof Missija prepovedal cerkveno blagoslovljenje društvenega prapora »Zagorskega Sokola« in le energičnemu nastopu litijskega okrajnega glavarja Grila, ki se je upravičeno bal izredno razjarjene množice, gre hvala, da se je umaknila tista prepoved. Hicarihija sama nas je pregnala iz cerkve in mi bi jej ne smeli vračati šila za ognjilo?!! »Sokol« ni »Čuk«, »Sokol« je značaj, ki ne klone tilnika pred vsakim popom! Rad verjamem, da se župniku Petriču delajo skomine po onih »zlatih, dobrih« časih, ko si je domneval vsak fajmošter, da je vsaj za pet palcev višji od gospoda boga, po časih, ko so si deželni in drugi dostojanstveniki, ter najuglednejši meščanje šteli v izredno veliko čast, da so pri procesijah nosili nebo in s plemstvom vred zaslanjali je z gorečimi svečami. Toda tisti časi so prešli in na žalost šentpeterskega župnika in še koga drugega se ne vrnejo več! In nikoli ne bo »Sokol« delal tercijalske stajaže na ljubo gotovim ljudem! »Sokol« ni nikako kontemplativno društvo, niti cerkvena bratovščina, gospod iajmošter! »Sokolu« je nalog, gojiti te lovadbo, bratoljubje, narodno zavest, vzgajati značaje, vzbujati samozavest! »Sokol« ni svetohlinec! »Sokol« se klanja najvišjemu neopažen, držeč se besedi sv. pisma: »In kadar moliš, ne bodi kakor hinavci, da radi po stajalščih in po uličnih oglih stoje in molijo, da se pokažejo ljudem. Resnično vam pravim, da so prejeli plačilo svoje. Ti pa, kadar moliš, vniđi v hram svoj, in zapri duri svoje, ter se pomoli očetu svojemu na skrivnem. In oče tvoj, ki vidi na skrivnem, povrnili ti bo očitno.« (Matej VI, 5.-6.) Za stražo pri »božjem grobu«, za nositelje zastav, neba in sveč pri procesijah itd., ne sodijo »Sokoli«; pač pa se za to kvalificirajo »Čuki«. Nje naj povabi župnik Petrič! Vzgaia in najema naj jih, če ga je volja, tudi še, da mu bodo pometali cerkev in pisarno, ter »Posojilnico« in celo — njegovo kegljišče! Čukarija, ki propagira samo tercijalstvo in svetohlinstvo, dočim jej je etična stran katoliške vere deveta briga, bo tu uprav na svojem mestu! — Star »Sokol«.

+ **Promocija.** V soboto, 17. t. m. ob 1/2, na 1. popoldne bo promoviran za doktorja prava na graškem vseučilišču g. Anton Horvat, odvetniški kandidat in starejša akad. teh. društva »Triglav« v Gradcu. Iskrene čestitke.

+ **Dvornj svemik Vatroslav Jagić** na Dunaju je bil imenovan za častnega člana cesarske biblioteke.

+ **Tiskarsko gibanje.** Pogodbo s pomočniki je doslej začasno podpisalo v Avstriji 283 tiskarn, kjer je zaposlenih 3420 pomočnikov in 847 pomožnih delavcev. V Ljubljani sta provizorično pogodbo podpisali »Narodna tiskarna« in »Učiteljska tiskarna« ter tiskarna »Sava« v Kranju.

+ **Plesni učitelj g. Julij Morter** praznuje letos jubilej svojega 15-letnega delovanja v našem mestu. V tem času si je znal pridobiti splošen ugled in spoštovanje v vseh krogih. Njegovi mnogostevilni učenci se bodo gotovo radi in z veseljem spominjali svojega učitelja, ki je učil Terpsihorine umetnosti.

+ **Dobra policija** je vsekako c. kr. država v Ljubljani. Razne malenkosti hoče odpraviti z največjo energijo, na snaženje in posipanje hodnikov je pa popolnoma pozabila, kljub temu, da se je vsled nemarnosti odgovornih oseb pripetilo že par nesreč. Baje je do danes došlo v vložišče le par ovadb. Prav je in lepo, da se jemlje na prebivalstvo obzir, ter da se ga po nepotrebnem ne šikanira, a se mora vpoštevati tudi javni interes. Zaradi nemarnosti posameznih oseb vendar ne sme biti cela pasaja v nevarnosti!

+ **Prid revnim šolskim otrokom** v Sp. Šiški se vrši dne 17. t. m. v gostilni pri »Anžoku« velika plesna veselica na katero se vse prijatelje mladine najvjudneje vabi. Vstopnina 20 v. Začetek ob 9. zvečer.

+ **Na shodu železničarjev** v Spodnji Šiški so se posebno poudarjale sledeče točke: Poslabšanje ekonomičnih razmer železničarjev, katerih ne pobiljšajo vse slovesne obljube železniške uprave, avtomatično napredovanje po delavnicah, o delovanju takozvane »Ersparungskomision« in

o odstavljenju delavcev o personalni komisiji in o več drugih, za železničarje vitalnih vprašanjih.

+ **Županska volitev v St. Janžu na Dolenjskem.** Dne 8. t. m. je bil pri županski nadomestni volitvi izvoljen za župana posestnik Ivo Majcen, mesar in gostilničar v St. Janžu. Izid te volitve je cela občina že naprej vedela. To pa je pristaše S. L. S. silno jezilo in hoteli so za vsako ceno izvoliti njih pristaša za župana, dasi imajo med 24 odborniki le 7 pristašev. Ker pa ni šlo poštenim potom, so se poslužili sleparije in goljufije. 23 odbornikov je volilo in kako razočaranje je bilo ko so se preštele glasovnice; bilo jih je oddanih mesto 23, petindvajset. Pravico-ljubni pristaše S. L. S. je oddal skupaj zvite kar tri glasovnice. Novoizvoljeni župan je eden izmed najmlajših županov na Kranjskem. Star je šele 28 let. Upati je, kakor je že večkrat pokazal, da bo neumorno deloval v prid občanov ter s tem zadobil zaupanje še k večkratni izvolitvi.

+ **Škocijan.** Pri nas razsaja od Novega leta sem škrlatica. Slučajev je okrog 60, umrlo jih je šest. Noben vrag pa ne zahteva, da bi se šola zaprla. Več kot polovica otrok manjka v šoli; starši se jih iz bojazni, ker bolezen rapidno narašča, ne upajo pošiljati v šolo. Razširila se je celo v raško občino; na Zamešku se širi epidemija med starejšimi. Mnogi pa pušajo mrtvece na mrtvaškem odru, otroci in odrasli pa hodijo za pogrebi. Sanitarna oblast, kje si? Šolsko vodstvo, kje si? Ali je to čudno? Kaplan Škrbec in Komlanec pa sklicujeta shode otrok, ki so včlanjeni v nekem »Vrtcu«. In to v tem kritičnem času. Ali je tem ljudem res vse dovoljeno, so li res sakrosanktni? Prvič pospešujejo širjenje te krute bolezni; starši otrok ne pušajo v šolo, kaplan pa nasprotno raz-leco sklicuje shode. Drugič je pa šolarjem po zakonu prepovedano, udeleževati se kakršnihkoli shodov, kamoli takih. Kaj pravijo k temu merodajne oblasti? Kaj namerava ukreniti v očigled tej nedopustnosti častiti dekanat in ordinarijat? Naj malo poučita te ljudi, sicer storimo resnejše korake!

+ **Nova metoda za povzdigo pobožnosti.** Z Dolenjskega se nam poroča: Škof je tudi pri nas vpeljal policijsko odredbo, ki se je z novim letom pričela sistematično uveljavljati po vseh župnijah. Stara znana navada je, da se ljudje, ki ne marajo, da bi zjajala prodajali pred oltarjem in da bi se hoteli celi cerkvi kazati, češ, pogledjte me, tudi jaz sem tukaj, najraje spravijo kje vzadaj pod korom in sploh bolj v zadnjem delu cerkvene »ladje«. Seveda se ta navada ponekod zlorablja tudi od strani kristjanov, katerim je že dovolj, da gredo le v cerkev ali vsaj blizu cerkve, za pravo pobožnost pa se ne brigaajo veliko. Toda to zlo bi se dalo z lepa odpraviti v večkratnih dobrohotnih opominih raz prižnice. Ali naš modri višji pastir je to reč po svoje ukrenil. Naročil je namreč duhovnikom, naj take ljudi, ki ostajajo vzadaj v cerkvi, kar pade pred oltar tudi če se tam vrši služba božja. Dolej smo čitali že nekaj slučajev iz Gorenjske, kjer so ljudje silno ogorčeni nad to policijsko odredbo. Zdj se je isti ples tudi pri nas začel. Kjer sta župnik in kaplan, tam igra policaja tako, da je pri župnikovem opravilu kaplan za policaja, pri kaplanovi pa župnik. Kjer pa kaplana nimajo, pa si župnik najame patra iz Novega mesta. Na ta način n. pr. si pomaga šentpeterski župnik, ki zaradi lepih kronc ne mara imeti kaplana. Pred kratkem si je iz mesta najel patra za 10. mašo. Med mašo je pa župnik naganjal ljudi od vzadaj naprej proti oltarju. Neko dekle, ki je komaj prišlo v cerkev, se je pri tem policijskem poslu tako vstrašila, da je padlo na tla, in bi si bilo kmalo glavo razbila. Župnika je postalo vendar malo strah, češ, kaj bi bil jaz odgovoren za posledice poškodbe. Če je punca pametna, ga bo tudi pri-jela. Kakšna služba božja naj je to, če eden božjih namestnikov pri oltarju sv. mašo daruje, drugi pa vzadaj kot policaj ljudi preganja po cerkvi in pri tem poslu zmerja ljudi s psokvami, ki se čudno slišijo iz ust duhovnika v cerkvi. In, naš škof, če nobeden drugi, ta bo tudi najzabitejše kinove spreobrnil. Le po tej poti naprej!

+ **V Novem mestu** priredijo prijatelji glasbe dne 22. t. m. koncert godbe pešpolka št. 53 s plesom. Prodaja vstopnic pri g. Kendi do 19. Ako se do tega dne ne nabere zadostna vsota, se koncert isti dan odpove. Zaradi tega se vabi k obilni udeležbi.

+ **Burja in zameti na Notranjskem.** Po celem Notranjskem zapadel je visok sneg. Burja divja z vso silo in napravila je velikanske zamete. Vlaki imajo večurno zamudo. Današnji lutanji vlak z Reke običal je na po-

staji Trnovo - Bistrica. Eno lokomotivo s snežnim plugom spremljal je gospod postajenačelnik Kocijančič do Sv. Petra. Snežni plug bi kmalu običal v velikanskih zametih. Z večjo zamudo odšel je potem vlak iz trnovske postaje proti Ljubljani. Proti Divači so zameti še večji, cel promet se le s težavo vzdržuje. Sneži še vedno, burja pa poje čedalje bolj svojo grozno pesem.

+ **Iz radoviliškega okraja** nam pišejo. Te dni je zapadla debela plast snega, tako da je promet na cestah na Bled in pa v Radovljico in pa Begunje zelo otežkočen. Druga leta je cestni odbor, njemu na čelu skrajno marljivi napredni Leški župan Zark, že prvi dan, ko je visoki sneg zapadel, takoj z velikim plugom pretrgal ogromni sneg na cestah ter napravil zopet vozno pot. A lansko leto so naši »brihtni« koritarski volivci volili klerikalni, nazadnjaški zabiti cestni odbor in glej, letos že poznamo vozniki dobroto tega »brumnega odbora« — sneg leži na cesti kakor ga je Bog dal, klerikalni cestni odbor pa leži za pečjo ter morda študira »Mojhorjeve molitvene« bukve ali pa katekizem o čudežih vodiške Johance!

+ **Kinematograf »Ideal«.** Specialni večer. V petek, dne 16. jan. 1914: 1. Slapovi pri Sarpenju. (Naravni posnetek.) 2. Na življenje in smrt. (Ameriška drama v 2 dejanjih.) 3. Nunnejeva denarnica. (Komično.) Bela dama. (Razposajena veseloigra v 3 dejanjih Nordiskfilm Co.) Jutri kriminalni roman »Orožnik Möbius« in burka »Prostor je v najmanjši hiši«.

+ **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske. V času od 4. do 10. t. m. se je rodilo 21 otrok, mrtvorojena sta bila 2, umrlo je 25 oseb, med njimi 13 tujcev in 12 domačinov. Za jetiko je umrlo 5 oseb, med njimi 2 tujca, za škrlatico 1, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 2. V zavodih je umrlo 19 oseb. Infekcijskih bolezni so priglasi ošpic 1 slučaj, vrstice 1 slučaj, škrlatice 2 slučaja.

Društvena naznanila.

+ **Narodna čitalnica** priredi v soboto, 17. t. m. ob pol 9. zvečer svoj šesti družinski večer kot »Čajev večer«. Aranzma večera so iz ljubeznivosti prevzele pokroviteljice čitalničnih prireditev, naše narodne dame, kar jamči, da bo ta prireditev nadkriljevala vse dosedanje.

+ **Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani** naznanja tem potom slavnemu občinstvu, da je svojo knjižnico popolnoma preuredilo, nabavilo si dokaj novih knjig in da je ista slavnemu občinstvu na razpolago. Knjižnica se nahaja v Cerkveni ulici št. 21 (pritličje, desno), odprta je vsak ponedeljek in petek od 6. do 8. zvečer. — Knjižnica je bila do sedaj društvena in so imeli pravico do nje le člani društva, sedaj pa si je pridobila pravico javnosti, tako, da je vsakomur dostopna. — Društvu naklonjeno občinstvo pa vjudno prosimo, da prebrane knjige, ki leže doma brez pomena, blagovolj darovati knjižnici.

+ **Finančni odsek** za III. slov. vse-sokolski zlet v Ljubljani l. 1914., ima v sredo 21. t. m. ob 8. zvečer v zvezni sobi v Narodnem domu svojo redno sejo. Bratje, ki ste bili pozvani v ta odsek, pokažite z redno udeležbo in vnetim delom, da imate srce za sokolstvo — za narod.

+ **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo** v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 1. februarja v spodnjih prostorih gostilne »pri Babiču« na Dolenjski cesti domačo plesno veselico za član-e in po njih vpeljane goste. Čisti dobček je namenjen podpornemu skladu društva.

+ **Prvo slovensko pevsko društvo »Lira«** v Kamniku naznanja, da se vrši društveni občni zbor v nedeljo, dne 25. januarja ob 2. popoldne v društveni sobi s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila: a) predsednika; b) tajnika; c) blagajnika; d) arhivarja; e) preglednikov. 3. Volitev: a) predsednika; b) odbornikov in namestnikov; c) preglednikov; d) pevovodje; e) zastavonoše. 4. Samostojni predlogi. 5. Slučajnosti. — K udeležbi vabi vse p. n. gg. izvršujoče in podporne člane — o d b o r.

Prosveta.

+ **Gledališče.** Arturja Schnitzlerja tridejanski igrokaz »Ljubimkanje«, je pri nas znan. Gledali smo ga že tudi kot opero, ki jo je komponiral Čeh Neumann. Spomini na oboje so najboljši in najlepši. Preprosta, presrečna in narurna vsebina je delovala tudi včeraj, dasi ni bila tako igrana, kakor bi si človek predstavljal in želel. Mi nimamo letos primernih igralk in

igralcev, a zadovoljiti se nam je treba, pravijo, s tem, da sploh kaj imamo. Pravi in resnični mojster je poleg redkih izjem, ki ga ne dosega, edini gosp. Borštnik, sicer nebrečni vodja letošnje bohehne dramske sezone. Starega goslarja Weiriga je igral včeraj s pretrajljivo resničnostjo, z naravno dobroto, ki je obsevala vse njegovo dejanje in nehanje in z iskreno gradacijo bolelosti, ki se je zlila ob koncu zadnjega dejanja v globok efekt. V vlogi njegove poštene, dobre in nepopačene hčerke je debutirala gospa Ruža Božinská. Njeni igri ni odrekati rutine, tudi čustva ne, ki so preplavalja mnoge izmed njenih kretanj, njenih besed in stavkov. Mestoma je bilo dovolj diskrecije za tako iskreno ljubezen, kakor jo čuti srce Kristine, mestoma je pokvarilo deloma učinek vzdihovanja, ki se je za čisto umetniško kreacijo preenolično ponavljalo. Treba pa jemati v obzir, da je gospa debutantka nastopila nemara prvič v slovenskem jeziku na slovenskem odru, kar ji je povzročilo ovire in neprilike zlasti radi jezika, za katerega je morala med igro vse preveč skrbeti. V ostalem kaže omenjati tole: Nekateri naši gospodje se le s težavo privajajo odr. Igra jim noče teči od srca, vidi se na vseh koncih in krajih, kako se gibljejo le po ukazih nevidnega avtorja. K besedi ali stavku, ki ga izgovore, manjka pravih potez v obrazu, pravega izraza oči, prave kretnje v životu. Smeh, se je videlo, da jim ni bil potreba. Nenaravno so raztegnili usta, nenaravno dvignili gornjo ustnico in razgalili zobe in zdi se celo, da jim trepeče v očeh in gleda iz tega narejenega smeha neka plašnost, celo neka bolest, ki priča z gotovostjo o neugodnem položaju, v katerem se nahajajo. In dva in tri stavke naprej jih zanese igra s seboj, ali naenkrat zopet stoji na odru človek, ki se popolnoma loči od tistega, ki ga igra in ki ga mora igrati. Ravno pri »Ljubinkanju«, pri tej preprosti in naravni umetnini, bode oči narejenosti, kompliciranosti, nenaravnosti. — Obisk je bil slab, aplavz pa iskren.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska januarska zvezka: 1. Ivan Albrecht: Fantazija o življenju. — V pristanu. 2. Ignacij Gruđen: Ob Adrij. 3. Ivan Cankar: Ottakring. (Dalje prihodnj.) 4. A. Labud: Na oklicih. 5. Vladimir Knaflič: Giovanni Boccaccio. (Dalje prih.) 6. Milan Pugalj: Mati. 7. Rad. Petruška: V sveti noči. — Proseča pevka. 8. Lovro Kuhar: Za delom. 9. Vilko Mazi: Umetniška pisma. 10. Dr. Fr. Ilešič: Povest o poslednjih dneh Srbije v XV. veku. 11. Književna poročila: Ant. Debeljak: Ivan Pregelj, Mlada Breda. — Ant. Debeljak: Starogorski, Zorislava. — J. Wester: Pav. Fleré, F. Palnákovi spisi I. in II. zvezek. Iz mladitih let. — Dr. Fr. Sturm: Dr. Josip Valjavec, Italijansko - slovenski slovar. — Dr. Fr. Ilešič: Koleudar (Vestnik) XXVIII. šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — »Branibor« slovenski mladini 1914. — Š.: Koledarček Učiteljskega doma v Celovcu za l. 1914. — Dr. Fr. Ilešič: Mariborski Slov. koledar za leto 1914. — Ant. Debeljak: Vladimir Nator, Istarske priče. — Felician: B. Budisavljević, S. Ličke grude. — Dr. Fr. Ilešič: »Srpkinja«. — Dr. Fr. Ilešič: Slepánek Čeněk, Srbsko od prveho povstani 1804 do dnešni dobi. — T. Radivojević, Srbija u slici i reči. — Š.: Sammlung slavischer Lehr- und Handbücher. — Nove knjižice.

Razne stvari.

* Gorki v Petrogradu. Maksim Gorki, ki je živel od leta 1905. v preganstvu v Italiji, je prišel predvčerajšnjim v Petrograd.

* Poneverba. Na Dunaju so aretirali tajnika gremija dunajskih trgovcev Franca Schwärzla, ker je poneveril pri gremiju čez 10.000 K.

* Zaradi maše. Protestantovskega polkovnika Labradorja, ki je bil obsojen, ker se ni hotel udeležiti maše, je španski ministrski predsednik pomilostil.

* Ponesrečen parnik. Laški parnik »Lino«, ki je odplul pred par dnevi obložen z lesom iz Reke je nasedel pri Punta Ladri na pečine. Moštvo se je rešilo, parnik je izgubljen.

* Carjeva javna biblioteka v Petrogradu je slavila v četrtek stoletnico obstoja. Tem povodom se je vršila slavnostna seja, katere se je udeležil tudi ministrski predsednik Kokovcev.

* Ponesrečen parnik »Cobequith« so našli na skali. Bil je tako nagljen, da je valovje že odnašalo predmete raz krov in gnalo proti obrežju. Rešilnim parnikom se je po dolgem trudu posrečilo, da so rešili vse potnike in moštvo.

* Prosta ljubezen. Policija v Sarajevu je razkrila obsežno družbo Turkov, ki se je nazivala: »Družba proste ljubezni«. Člani, moški in ženske so se sestajali v treh velikih stanovanjih, kjer so uganjali različne orgije. Lastnice teh treh stanovanj so aretirali.

* Beilis na Dunaju. Junak znane: kijevskega ritualnega umora žid Beilis je prišel v četrtek z ženo in s tremi otroci na Dunaj. Beilis potuje v Palestino, kjer mu je odkazal šef pariške hiše Rothschildov lepo posvetilo kot darilo za prestane nuke.

* Smrtna nesreča na berlinski podzemeljski železnici. Pri vozu v predor je padel vsled sunka voza univerzitetni profesor pl. Soden, župnik jeruzalemske cerkve raz voz in je priletel z glavo ob steno. Pretresel si je možgane in je v par urah umrl.

* Izvršitev smrtne obsodbe. Posestnica vrtiljaka vdova Kökeritz je bila obsojena dne 28. junija l. l. v Kottbussu na smrt na vešalih, ker je meseca februarja l. l. umorila svojega ljubčka Fröhlich, njegovo truplo razsekala in sežgala. Kökeritzovo je obesil predvčerajšnjim jutraj ob 8. rabelj Schwitz iz Vratislave.

* Polom laške banke. Pred nekaj dnevi so aretirali podpredsednika laške kreditne banke Locarno Carttonia. Iz Bellincione poročajo, da so obdržali podpredsednika po daljšem zaslišanju v zaporu. Obenem pa so aretirali tudi člana upravnega sveta dr. Respinija, predsednika upravnega sveta Iv. Volontiera pa so zastražili, ker je bolan, doma.

* Oporoka Rampolle tvori še vedno veliko zagonetko v vatikanskih in sploh v rimskih krogih. Pri seznamu kardinalove zapuščine v sobi, v kateri je kardinal umrl, je rekel kardinalov komornik, da se bo našla oporoka v biblioteki. V zadnjih dneh je preiskala policijska komisija v navzočnosti zastopnikov Vatikana celo biblioteko, toda oporoke niso našli.

* Potres. V četrtek jutraj ob 4. so čutili v Livornu lahek potres. Čez pol ure sta sledila prvemu dva močnejša sunka. Ob 9. jima je sledil tretji najmočnejši sunek. Popokale so po hišah šipe in več predmetov je popadalo. Ljudstva se je lotila panika. Prebivalci so se zbirali na trgih, kjer so zanetili velike ognje in se pri njih gredli. Tekom popoldneva se je ljudstvo pomirilo in šlo v svoja stanovanja. Od takrat ni bilo čutiti nobenega sunka več.

* Odlikovan zrakoplovec. Pomorski nadporočnik Bertram je dobil častno kolajno za rešitev življenja. Bertram se je dvignil namreč kot pasazir dne 8. februarja l. l. z avstrijskim inženirjem aviatikom Sablatnikom pri Doberitzu. V višini kakih 500 metrov se je pokvarilo letalo in se je nagnilo. Bertram je skočil pod levo perut in se obesil na ogrodje. S tem je dobilo letalo ravnotežje in Sablatnik se je spustil na tla. S svojim činom je rešil Bertram življenje obeh aviatikov.

* Zastrupljenec Hopf. Nadalje priče so izpovedale zelo obtežljivo za Hopfa. Njegova sosedka Pajunkova mu je rekla v obraz, da zvižgajo že vrabci na strehah, da dela on s strupom. Pajunkova je bila tudi večkrat v Hopfovem laboratoriju, kjer je bilo polno strupov. Nekeč ji je pokazal Hopf več bakterij in ji je rekel: Če padejo te bakterije na tla, bo okuženo lahko celo mesto. Neki drugi priči je svetloval Hopf, da naj, da svojemu bolnemu otroku strup, katerega mu bo on dal in da se ta strup v človeškem truplu ne da več dokazati.

* Uršulinke odpeljejo dečka? Dunajski listi poročajo, da je izginil v Hernalsu v ponedeljek 13letni deček Rudolf Majunka. Na več kolodvorih zapadne proge so našli pisma, ki jih je pisal deček svojim staršem. V pismih prosi pomoči in pravi, da so ga odpeljale Uršulinke in da ga peljejo v nek francoski samostan. Zadeva, ki s tem seveda še ni jasno razkrita, vzbuja v mestu precejšno razburjenje, ker je gotovo, da gre tu za rafinirano premošnje in izveden zločin.

* Saverska afera. Kakor smo že poročali, namerava vsled te umazane afele, katero imenujejo nekateri nemško Dreifusiado, odstopiti namestnik za Alzacijo in Loreno grof Wedel. Sedaj govore, da odstopi v slučaju demisijske grofa Wedla vsa alzaško-lorenska vlada. Iz Strassburga poročajo, da hočejo v tem slučaju zahtevati vpokojitev vsi državni podtajniki z državnim tajnikom. — V deželnem zboru je bila sprejeta resolucija socialnodemokratskega poslana Peirotosa, ki je poudarjal z ozirom na škandalozni proces proti saverskim oficirjem, da se mora z vsvo odločnostjo zahtevati odprava vojnih sodišč in omejiti cesarjeva omejevalna pravica.

* Atentat na Šerif pašo v Parizu. K atentatu pravi Šerif paša, da je dobival že del časa grozilna pisma in da je že pred časom prosil policijo, da bi nadzorovala njegovo hišo. Dalje trdi paša, da je bodalo, katero so našli pri atentatorju, isto, s katerim je bil umorjen pred nekaj meseci v Carigradu znani žurnalista Zeki beg. Mladoturška stranka je pozvala pred kratkim Šerif pašo, da naj preneha napadati sedanjo vlado in naj se pridruži s svojo stranko Mladoturkom. Toda Šerif paša je stavil take pogoje, da jih Mladoturki niso mogli sprejeti. Razvidno je torej, da je atentat organizirala in uprizorila turška vlada sama, da se znebi nevarnega nasprotnika, ki je pravočasno pobegnil iz Carigrada.

* Stavka v južni Afriki. Iz različnih krajev južne Afrike dohajajo o stavki različne vesti. V Kappstadt se je položaj nekoliko izboljšal. Več delavcev, ki so stavkali, je že na delu. Hujše je v Johannesburgu. Pred delavskim domom, kjer so zbrani stavkajoči delavci, se je zbrala velika množica prebivalstva in je hotela napasti hišo. Prišlo bi bilo do strašnega poboja, da ni policija množice pravočasno razgnala. Pri tem sta bili dve osobi težko ranjeni. Vojno stanje se vzdržuje z vso gotovostjo. Vodja delavcev Bain, katerega je hotela policija aretirati, je v delavskem domu in pravi, da se s svojimi tovariši prav dobro počuti. Oblast jim bo zaprla daves vodo in luč. Hiša je zabarikadirana in bogato preskrbljena z vodo in z živili. Na strehi plapolata velika rdeča zastava. V hiši je 200 do 300 moč, ki so popolnoma oboroženi. Proti večeru je razgnala policija ljudstvo izpred hiše in popolnoma izpraznila sosedne hiše. Okolico so zasedle močne čete policije in vojaštva. Nato je policija zahtevala, da naj se stavkajoči vdajo. Ko so stavkajoči uvideli, da sta policija in vojaštvo pripravljena seči tudi po skrajnih sredstvih, so kapitulirali. Vodjo Baina in 10 njegovih najboljših tovarišev so aretirali. S tem je odpor stavkajočih v Johannesburgu zlomljen. Kljub temu pa pristopajo po drugih krajih k stavkajočim še vedno novi delavci, tako, da se številno stavkajočih delavcev še ni zmanjšalo.

* Strašen izbruh vulkana Sakura-Shimmachi. O tej strašni strašni katastrofi, o kateri smo že včeraj precej obširno poročali, prihajajo vedno grozovitejša podrobna poročila. Neka vojna ladja poroča brezlično, da je pokrito mesto Kagoshima s 15 čevljev visoko plastjo pepela in lave. Približno 600 hiš je popolnoma zasutih. Cel otok je zavil v oblak dima, iz katerega se dvigajo plameni in debelo kamenje, in posvečen poginju. Japonska križarka »Tone« brzojavlja, da ni ostal od prebivalcev mesta niti eden pri življenju. Neka ladja, ki je vsprejela kmalu po prvem izbruhu ognjenika 307 beguncev na krov, se je potopila v vrelom morju. In iz Kumamota poročajo, da so se izbruh vulkana še pomnožili in da so še močnejši. Velikanske reke goreče lave so preplavile znova cel otok in se izlivalo v morje, ki je že velik del otoka preplavilo z vrel vodo. Zanimiva je pripoved nekega begunca iz otoka. Podzemeljsko gromenje in bobnenje se je pričelo dne 10. januarja. Pod večer smo opazili prve male izbruhe. V mestu je nastala silna panika. Ker je bila zelo temna noč, ni mogel nihče bežati, pač pa so se pripravljali ljudje celo noč za beg, ko se zdani. Drugi dan je začel bruhati ognjenik z vso silo. Med silnim gromenjem in bobnenjem so se odprla tri velikanska žrela ognjenika, iz katerih so se dvignili velikanski prameni plamen od 1000 m visoko. Obenem je udaril iz hriba kot iz velikanskega dimnika gost dim in zavil v temen oblak celo okolico. Kmalu nato pa se je vsul na nas dež kamenja različne debelosti. Med kamenjem pa je začela padati goreča lava. In kamenje je pobijalo, lava je vžigala, gost dim pa je dušil bežeče množice, ki so silile k obrežju. Gromenje je bilo silnejše kot pri obleganju Port-Arturja. Prebivalci iz celine so nam prišli takoj na pomoč, toda imeli so premalo čolnov in prišli so prepozno. Prehite la jih je goreča lava, ki je pričela teči v morje. Mesto Kagoshima je podobno razdejanemu bojišču. Hiše so porušene, deloma vsled potresa, deloma vsled skal, ki so padale na mesto. Razvaline so pokrite s pepelom in lavo, med njimi pa se vijejo sem in tja visoki plameni. Število mrtvih se ne da dognati. Iz mesta je pobegnilo sicer precej prebivalcev, toda večino je usoda doletela na begu. — Ta izbruh prištevajo med največje vulkanske katastrofe, kar jih poznamo. Vulkan Sakura-Shimmachi je miroval do sedaj 130 let in so ga smatrali že za ugasnelega. Vulkan leži na malem otočku istega imena v globokem zalivu Kagoshima na južnem delu japonskega otoka Kinschiu. Otok je oddaljen od mesta Kagoshima, ki je

glavno mesto ravnotako imenovane province, za kake tri vožnje s čolnom in je bil priljubljeno izletišče mestnih prebivalcev. Visok je ognjenik 1400 m, bil je popolnoma pristopen in je nudil krasen razgled po morski ožini in po sosednih obrežnih mestih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pritožba kranjskega deželnega šolskega sveta zavrnjena.

Dunaj, 16. januarja. Kakor izveemo, je naučni minister zavrnil pritožbo kranjskega deželnega šolskega sveta proti zadnjim volitvam v ljubljanski mestni šolski svet ter tako potrdil volitev učiteljskih delegatov.

Državni zbor.

Dunaj, 16. januarja. Dnevni red sobotne seje poslanske zbornice je sledeči: Poročilo skupne konference o vladni predlogi zakona, tiče se izpremembe osebno - dohodninskega davka, poročilo imunitetnega odseka glede poslancev Renerja, Seligerja, Vinzenza in Malika, poročilo legitimacijskega odseka glede izvolitve poslanca Richterja.

Proračunski odsek.

Dunaj, 16. januarja. Burni dogodki v proračunskem odseku razburjajo še danes poslanske kroge. Nemški poslanci z Moravske so izjavili notranjemu ministru, da bodo v moravskem deželnem zboru, v katerem sedi tudi poslanec Staněk vrnili Čehom milo za drago in ne bodo pripustili zasedanja moravskega deželnega zbora.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 16. januarja. Parlamentarni položaj je neizpremenjeno zmeden. Skoro vsi klubi so imeli danes dopolne seje, da zavzamejo stališče napram krščanskosocijalnim izpremenjevalnim predlogom. Značilno je, da se do sedaj ni odločil še noben klub niti za predloge niti proti njim. Stranke gosposke zbornice izjavljajo, da vztrajajo pri kompromisu, vendar se gosposka zbornica v svoji današnji seji ne bo pečala s to zadevo, ker jo morajo po poslovniku najprej rešiti v poslanski zbornici. Vlada je napram celi zadevi popolnoma apatična. Neki odlični češki poslanec nam je zatrdil, da se je nadejati, da bo poslanska zbornica v svoji jutrnji seji sprejela kompromis vzlic intrigam krščanskih socialcev. Meščanske stranke ne smejo požreti svoje besede in ne smejo ob 12. uri pustiti uradništva na cedilu.

Gališka volilna reforma.

Dunaj, 16. januarja. Zopet se govori v podučnih krogih, da se bližajo poljsko-rusinska pravna pogajanja ugodnemu koncu. Že za konec tega tedna je baje pričakovati močnega zbližanja obeh strank.

Avdijsenca.

Dunaj, 16. januarja. Cesar je sprejel danes dopolne seje generalnega štaba barona Konrada v daljši avdijsenji.

Razredna loterija.

Dunaj, 16. januarja. Včeraj se je nadaljevalo srečanje tretjega razreda državne loterije. Glavni dobiček 80.000 K je dobila št. 53.560, dobiček 40.000 K št. 93.123, dobiček 10.000 K št. 78.057. Izžrebani so bili še 3 dobitki po 2000 K in 2 dobitka po 1000 kron.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 16. januarja. Zbornica nadaljuje razpravo o tiskovnem zakonu. Opozicija namerava koncem seje izzvati velike kravale.

Hrvatsko-ogrski finančna nagodba.

Zagreb, 16. januarja. Cesar je sankcioniral zakon o podaljšanju finančne nagodbe med Hrvatsko in Ogrsko do leta 1915.

Protiogrski demonstracije v Zagrebu.

Zagreb, 16. januarja. Ker je izdalo socialnodemokratsko vodstvo parolo, da naj pristajajo socialnodemokratske stranke povodom prihoda grofa Tisze v Zagreb demonstrirajo proti njemu, je policija odredila obsežne varnostne naprave. Za gledališko predstavo se izdajo vstopnice samo nesumljivim osebam. Zatrjuje se, da pripravljajo tudi Frankovci in Starčevićanci za nedeljo protiogrski demonstracije, da s tem baje dokažejo, da obvladajo kljub temu, da so pri volitvah propadli, še vedno cesto.

Dogodki na Balkanu.

Albanske homatije.

Pariz, 16. januarja. Carigradski poročevalec »Matina« poroča: Av-

stro-ogrski veleposlanik, menji grof Pallavicini, je imel več razgovorov z Izet pašo, ki zanika vse vesti, kakor da bi skušal zasesti albanski prestol. Kljub temu se zdi, da Izet paša ne postopa odkritosrčno in da njegove izjave niso resnične. V Carigradu imajo poročila v uspehih Esad paše pri Elbasanu in vlada v merodajnih krogih prepričanje, da se bo Esad paši posrečilo spraviti bivšega turškega vojnega ministra na prestol. Dasiravno turška vlada oficijalno zanika, da bi imela kak interes na Albaniji, vendar razvoja dogodkov v Albaniji ne more prezirati. Brez dvoma je, da princ Wied ne more zasesti albanskega prestola, ne da bi prav resno ogrozil svoje življenje.

Pariz, 16. januarja. »Temps« poroča iz Valone: Čete Esad paše so zmagovite. Elbasan mora v kratkem pasti. V Valoni so mnenja, da se da postopanje Esad paše razlagati samo na ta način, da stoji za njim več velesil.

Berolin, 16. januarja. Iz Rima poročajo, da je italijansko vojno ministrstvo pripravilo vse, da more odpisati posebno ekspedicio v Albanijo.

Dunaj, 16. januarja. Iz Valone prihaja vest, da je kontrolna komisija dala aretirati dosedanega šefa albanske vlade Izmail Kemala. Z albanske strani se ta vest dementira.

Berolin, 16. januarja. Cesar Viljem je v ponovnih pogovorih odločno odsvetoval princu Wiedu prevzeti albanski prestol, češ, da to utesne škodovati prestižu Nemčije. Tudi napram drugim osebam se je cesar Viljem izrazil zelo črnogledno o bodočnosti Albanije in zlasti dinastije Wied.

Valona, 16. januarja. Na tisoče oboroženih Albancev je na poti iz notranosti dežele proti Valoni. Tudi v mestu samem je ponovno prišlo do krvavih spopadov med Albanci in evropskim orožništvom. Člani kontrolne komisije se boje za svojo varnost in pripravljajo vse potrebno, da lahko zbeže na štacijske ladje.

Srbski vojni minister.

Belgrad, 16. januarja. Z ozirom na stališče vojaških krogov, ki nočejo privoliti v znižanje vojnega proračuna, zatrjujejo vodilni krogi, da bo vlada predlagala civilno osebo, ki naj prevzame portfelj vojnega ministra.

Bolgarska.

Sofija, 16. januarja. Socialnodemokratska stranka je imela shod, katerega je obiskalo 10.000 ljudi. Pri prihodnjih volitvah v sobranje bodo socialisti agitirali z odstavitvijo dinastije in proglasitvijo republike.

Orijske železnice.

Belgrad, 16. januarja. Srbski poslanik na Dunaju Jovanović je nena doma dospel sem ter imel dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Pašićem. Ker je istočasno v Belgradu navzoč tudi zastopnik orijskih železnice, ravnatelj Müller, je smatrati, da je stopilo vprašanje orijskih železnic v aktualen stadij.

Tučija.

Carigrad, 16. januarja. Nemški general Limann von Sanders paša je bil imenovan za turškega maršala in generalnega inšpektorja turške armade. Nemški cesar ga je imenoval za generala kavalerie.

Carigrad, 16. januarja. Enver paša je izdal na armado oklic, s katerim jo pozivlja k poslušnosti in vztrajnemu delu, ker se je treba pripraviti, da se ne vrnejo več žalostni dnevi balkanske vojne.

Petrograd, 16. januarja. Proti carigradskemu poročevalcu lista »Novoje Vremja« se je izrazil vojni minister Enver paša sledeče: Nisem nikakršen poseben prijatelj Nemčije, pač pa sem izključno prijatelj Turčije. Razvoj Turčije je mogoče le v mirnem in prijateljskem sporazumu z Rusijo, na kar bom vedno deloval. Dozvedanje točke, glede katerih je vladalo nesporazumljenje, bodo v najkrajšem času odstranjene.

Egejski otoki.

Carigrad, 16. januarja. Po informacijah v diplomatskih krogih obstoja pri porti namen, stopiti z Grško v direktno pogajanja zaradi Egejskih otokov.

London, 16. januarja. Tripelenta razglašla oficijozno, da je odgovor trozveze glede Egejskih otokov zelo zadovoljiv in bo sedaj mogoče to vprašanje rešiti v najkrajšem času.

Carigrad, 16. januarja. Turška vlada namerava v novo zbornico pozvati tudi poslance Egejskih otokov, da na ta način demonstrira svojo pravico do teh otokov.

Romunska.

Bukarešta, 16. januarja. Vodja liberalne stranke Bratianu je sestavil nov kabinet. Sam je prevzel tudi portfelj vojnega ministrstva. Zunanje ministrstvo je prevzel Porumbaru.

Gospodarstvo.

— Špirit. Kartel sklepa sedaj o regulaciji cen špiritu, ki naj stopi v veljavo z novim davkom na žganje. S tem, da zniža cene za špirit, hoče preprečiti padanje konzuma špirita.

— Razširjenje Nevške ladjedelnice. Nevška ladjedelnica v Petrogradu zviša baje svojo delniško glavnico od 7 milijonov na 17 ali 18 milijonov rubljev. Te transakcije se udeležijo razen francoskih podjetij, tudi Škodove tovarne in avstrijski kreditni zavod ter nizozemska eskomptna družba, ki bodo prevzele četrtino novih delnic.

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani

vabi bratsvo članstvo na svoj

redni

občni zbor

ki se vrši

v petek, dne 23. januarja ob 8. zvečer v restavraciji „Narod. doma“.

SPORED:

1. Nagovor staroste,
2. poročilo tajnika,
3. poročilo blagajnika,
4. poročilo pregled računov,
5. poročilo o prorač. za leto 1914,
6. poročilo gospodarja o inventarju,
7. poročilo načelnika,
8. poročilo jezdnega odseka,
9. volitve:
 - a) odbora,
 - b) praporščaka,
 - c) pregled rač.,
 - d) delegatov za občne zборе ljubljanske sok. župe,
 - e) delegatov za občne zборе slov. sok. zveze,
10. raznoterosti.

Na zdari!

ODBOR.

Listnica uredništva.

Gosp. pošiljatelj dopisa o »Fantovskem plesu«. Poslani dopis ne moremo priobčiti. Pomislite, 10 listov o fantovskem plesu! Kam pa pridemo, ako bi o vsakem plesu morali priobčiti kar 10 listov. Čitatelji bi se pač zahvalili, ako bi jim nudili zgolj tako gradivo. Pa brez zamere!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. januarja: Ivana Schöff, zasebnica, 59 let, Komenskega ulica št. 16. — Agata Loboda, zasebnica, 76 let, Cegnarjeva ulica 12.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ako vam je drago zdravje, čitajte današnji Lysoformov inserat in zahtevajte zanimivo knjigo »Kaj je higiena« gratis od kemika Hubmanna, Dunaj XX., Petraschgassee 4.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
15. 2. pop.	734,2	-4,4	sl. vzh. brezvevtr.	oblačno
9. zv.	736,9	-5,8		
16. 7. zj.	737,0	-7,6		del. jasno

Srednja včerašnja temperatura -5,9, norm. -2,5 Padavina v 24 urah mm 4,3.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz denarja berne 16. januarja 1914.

Dolžnostni posred.	Dolar	Slagovci
4% majevna renta	82,65	82,85
4-2% srebrna renta	86,60	86,80
4% avstr. krona renta	83,15	83,35
4% ogr.	82,40	82,60
4% kranjsko deželno posojilo	—	89—
4% k. o. češke drž. banke	86—	87—

Sredstva	Dolar	Slagovci
Sredstva iz 1. 1860 %	455—	465—
„ „ 1864	690—	—
„ „ uske	294—	304—
„ „ zemeljske 1. izdaje	284—	294—
„ „ II.	244—	254—
„ „ ogrske hipotekne	230—	240—
„ „ dun. komunalne	469—	479—
„ „ avstr. kreditne	479—	489—
„ „ ljubljanske	61—	65—
„ „ avstr. rdeč. križa	51,50	55,50
„ „ ogr.	31,50	35,50
„ „ banke	26,75	30,75
„ „ turške	228,75	231,75

Dolžnost.	Dolar	Slagovci
Ljubljanske kreditne banke	403—	406—
Avstr. kreditnega zavoda	633,95	634,95
Dunajske bančne družbe	516,50	517,50
Lužne železnice	103—	104—
Državne železnice	709,75	710,75
Alpine-Montan	795,25	796,25
Češke sladkorne družbe	328—	331—
Zivnostenske banke	273,50	274,50

Valute.	Dolar	Slagovci
Cekini	11,39	11,43
Marki	117,50	117,70
Franki	95,27	95,47
Lire	94,95	95,20
Rublji	252,37	253,37

Malo rabljeno, akeri novo mizarsko orodje

so prodaja. 238
Fl. Kollot, Mala čelnska ul. št. 12, Trnovo v Ljubljani.Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštenu povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Ali je dobiti točno in neškodljivo uč. in-kuega sredstva proti

moški oslabeleosti?

Velezanim opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

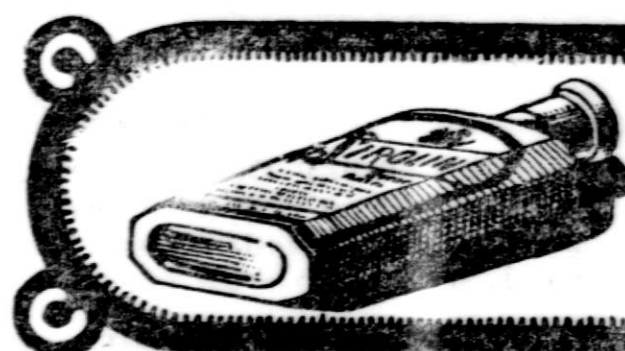
Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitaniu mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

Slabi ljudje

so tako brezvestni, da so v stanu, iščoč lastne koristi, škodovati zdravju svojih bližnjih. Nepošteni ljudje ponarejajo danes vse mogoče, tudi najbolj preizkušene izdelke, zato naj bi pri kupovanju dobrih stvari vsakdo pazil na varstvene znamke.

Zadnji čas se za preizkušeno, znanstveno preiskano razkuževalo „Lysoform“ pogosto za nadomestilo podtikajo manj ali celo ničvredne tekočine, ki namesto bi razkuževale, večkrat vplivajo naravnost škodljivo. Pazite torej natančno na to, da kupite Lysoform vedno v zeleni, zaprti originalni steklenici, v katero je vtisnjeno ime Lysoform. — Druge ali odprte steklenice naravnost zavračajte in zahtevajte, da se Vam izroče originalne steklenice. Za razkuževanje ust se rabi Lysoform s poprovo meto (steklenica à K 160). Zanimivo knjigo o »Zdravju in razkuževanju« pošlje na željo vsakemu kemiku Hubmann, Dunaj XX., Petraschgassee 4, referent »Lysoformwerke«.

V zdraviliščih za pljuča

i. s. v Davosu, Arosi, Arcu itd. je SIROLIN „Roche“

kot preizkušeno sredstvo v stalni rabi. SIROLIN „Roche“ olajša in odstrani obolenosti sopl v primeroma kratkem času. Slasten je, pospešuje tek ter izredno ugodno vpliva na splošno človeško zdravje. Dobivajo se po vseh lekarnah. Originalni zavrtki po K 4.— Dobivajo se po vseh lekarnah.

OXO

kocke za govejo juho

družbe Liebig so vsled svoje velike vsebine najboljšega mesnega izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljene fine goveje juhe, nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

Uradnikom

aktivnim vseh 249

profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 2300— na leto, dalje

penzionistom

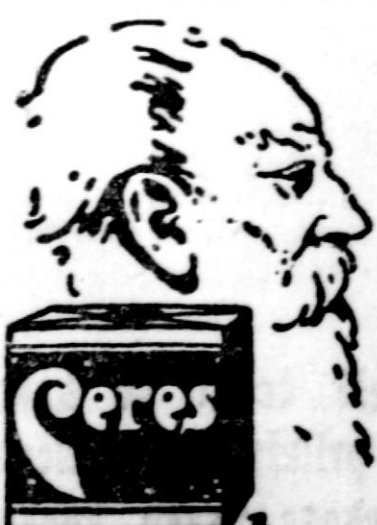
ki imajo vsa jK 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti zamenjavi na služnino, oziroma pokojnino na prvem mestu in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30-letno amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Po-drobna pojasnila daje brezplačno „Generalni izstop banke „Slavija“ v Ljubljani“

Zdravstven pomen jedilne masti „Ceres“

leži v njeni popolni čistosti in pristnosti. To ve posebno želodcc dobro ceniti. Saj ravno zaradi tega, ker je jedilna mast „Ceres“ popolnoma čista, je tako lahko prebavljiva. Svojo čistost prenese v želodčni sok in v kri. Čistost pomeni torej isto kakor zdravje. Schichtova jedilna mast „Ceres“ je za kuhanje ravno tako izvrstna kakor za praženje in pečenje.

Ludovik Roškar
Jani Roškar roj. Kastelic
— poročena. —
Ljubljana, dne 15. prosinca 1914.

Nič ne pomaga!
Vse vpitje je glas vpijočega v puščavi. Ker prave angleške
gramofone in originalne **gramofonske plošče**
dobite iz prve roke
edino v moji trgovini.
Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci pojo vsaki dan v moji prodajalni
Sočna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.
Poslušanje popolnoma brezplačno.
A. Rasberger, Ljubljana.
Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limited. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.
Velike godbene automate vedno v zalogi.
NOVOST! Samograjajoči klavir z navijanjem na pero. NOVOST!
3513 **Od dobrega najboljši!**
Lastna delavnica za popravila. Ceniki franko!

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE
PRIMOŽA TRUBARJA
= USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI =
Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto kron 3-20
NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

C. kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

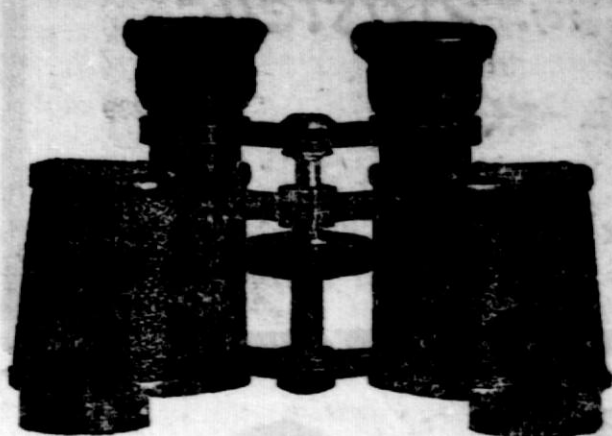
je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki
nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da
bi udje imeli kakšne druge denarne obva-
znosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine.
Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalec“ zastop.

„Kmetovalec“
s prilogo
„Kmetovalec“
in
„Kmetovalec“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najobstojnejši in bogato s podobami
opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne
sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer
jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v
obsegu dveh pol po dva krat na mesec. Naročnina je
4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.
Posamezne številke zastop na ogled. 4744

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gno-
jila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr.
kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z
zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je
:: vsaka prevara izključena. ::

Priporoča se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN cenik.
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in blizino,
važno za dalekovidne.

Izjava.

Naznanjam, da nisem plačnik za
svojo družino, ako bi kdo dal kaj na
upanje ali podobnega, ravno tako ne
sme nihče kupiti vrvarskega blaga in
drugih stvari od sina Franca. 240

Polanc Franc

vrvar in okr. sluga v Trzinu 148.

Za logarja se sprejme

mlad mož

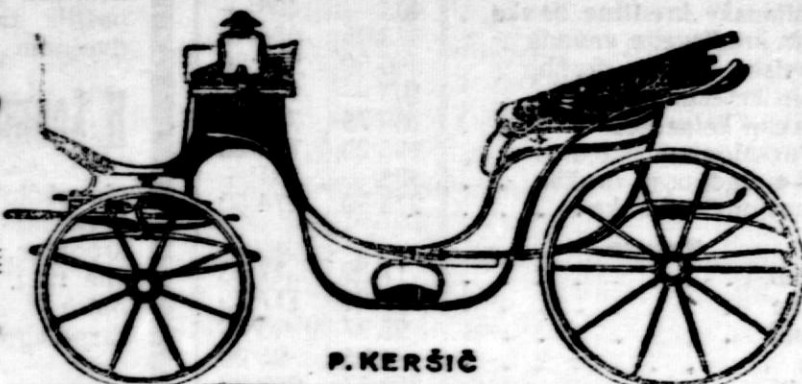
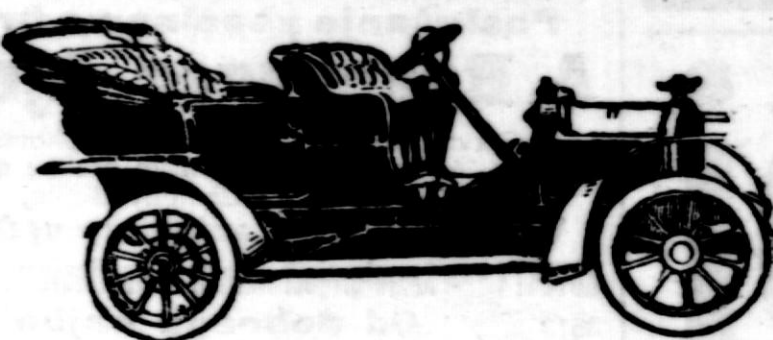
ne pod 24. letom, odslužen vojak in
absolvent kmetijske šole oziroma
dober vrtnar. 220

Prošnje na graščinsko eskrb-
ništvo Jurkloster pri Laškem
trgu, Štajersko.

Prva kranjska tovarna vozov Peter Keršič, nasl. brata Oroszy

v Spodnji Siški pri Ljubljani

prodaja zaradi prevelike zaloge vozov, ene- in dvo-
vprežne vozove pod ceno.

Obenem priporoča svojo bogato zalogo drugih vozov ter
pošlje cenike brezplačno.

Tudi vsa tozadevna popravila in dela se po najnižji ceni
izvršujejo. 2611

Tovarna izdeluje tudi
avtomobilске karoserije za vse vrste avtomobilov.

16⁵⁰

12⁵⁰

Kvalitativno najfinejšo in nogam najbolj priležno obutev za dame in gospode.
Frave ruske galoše, gamaše i. t. d. priporoča

Anglo zaloga čevljev Anton Novak, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Sprejme se tako

trg. učenec

v trgovino z mešanim blagom
Jos. Grile, Idrija

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko iz-
obrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme trdka Jos. Errath v Mo-
kronogu (Dolenjsko). 196

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev.
119 državnega zakonika z
dodanim

zvišitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Prava in nepravna ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Originalna plačila „Grafonov angel“ prilož. 4—, sedaj K 3—
Originalna plačila „Jonghton“ prilož. 258, sedaj K 2—

Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.